

195245

Abieluleht

Abielurahva ja noorte häälekandja

TOIMETUS JA TALITUS:

Tallinn, Dunkri tän. 2 — 3.

Telef. 428-71. Postkast 372.

Toimetuse kōnetunnid: kl. 3 — 5.

Kuulutusi ja tellimisi võtavad vastu
lehe talitus, abitalitused ja posti-
asutused.Kuulutuste hinnad: Esakõljal 10 senti.
teksti sees 12 senti ja kuulutuste kõljal
5 senti millimeeter.Tellimiste hinnad: 1 kuu 45 ant.,
2 kuud 85 ant., 3 kuud 125 ant., 6 kuud
225 ant., 12 kuud 400 s. — postiga aastas.
Välismaile 2-kordsed hinnad.

№ 1.

Pühapäeval, 8. veebruaril 1931.

I aastakäik.

LUGEJAILE.

Meie töösiht ja kava.

Abielu- ja perekonna küsimused on meie rahva tuleviku küsimused. Nad on viimaste aastate jooksul niivõrd põnevaiks ja valusaiks muutunud, et neid on juba kauemat aega valgustatud eriliste perioodiliste ajalehtede ja ajakirjade veergudel, alates 1923. a., mil Tallinnas hakkas ilmuma eriline ajaleht „Kosjaleht“ ja millele möödunud aastal samas sihis paar „Kosjalehte“ lisaks tuli.

Kuid ülemal nimetatud lehtede sihi ja nime muutmise ja korratu ilmumise tõttu ei ole lugeja alati leidnud võimalust järjekindlalt huvitavaid elulisi küsimusi jälgida ega lahendada. Sellepärast ei ole nad ka suutnud oma tulevikku kindlustada.

Arvestades elu alalise arenemisega ja üldiste majandusliste ja sotsiaalsete tingimustega ning soovides lahendada abielu, perekonna, kasvatus- ja teisi siia puutuvaid küsimusi, luues ühtlasi noortele sidemeid ja huvi, mis neid tiivustaks meie väikse kodumaa tuleviku heaks oma elu korraldama, on ellu kutsutud abielurahva ja noorte häälekandja „Abieluleht“, kus laiemate rahvahulkade mõtted leiavad omale ruumi ja avaliku arutamise võimaluse.

„Abieluleht“ on võtnud enesele sihiks ja ülesandeks rahva kultuurilise arenemise valgustamise abielu ja perekonna seisukohalt, püüdes kaasa aidata rahva üksikute elementide lähendamisele, koondades oma ümber kõiki meie perekonnaelu sõpru, äratades huvi abielu ja rahva tõu tervenemise eesmärgil.

Selle ülesande täitmiseks on koostatud järgmine kava, mida püütakse jõudumööda teostada:

- 1) kõigi abielu ja perekondlike küsimuste arutamine ja lahendamine;
- 2) kasvatus-, kultuuriliste ja abielusündmuste kroonika ning perekonda puutuvate teadete avaldamine;
- 3) noorsoo koondamine lehe ümber, neile mõistliku ajaviite leidmise näol;
- 4) tervishoid, ilu- ja keharavi;

5) arvustavad ülevaated lehe seisukohastest päevaständmustest;

6) kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel;

7) romaanid, jutud, vested, luuletused, anekdoodid, naljad, mõtteterad, mõistatused jne.

8) kino, teatri ja muusika arvustamised ja ülevaated;

9) sport, raadio, male ja muud mängud ning lõbusused;

10) amoripost ja saatuseingli naljatused noortele;

11) teateid õigusekaalukojast ja abielu-lahutusveskist;

12) abielunurk abielluda soovijatele ja kuulutused;

13) perenaiste nurk;

14) mõndasugust;

15) kirjavastused ja seismajäänud kirjad.

Neile alustele rajatult tahab lehe toimetuse, mis koosneb tuntud ja kogenenud ajakirjanikest, oma lugejaile pakkuda kõige paremat ja huvitavamat lugemismaterjali, lootes, et meie töökavast huvitatud mõlemast soost kodanikud ruttavad melle kaastöölisteks ja kirjasaatjaks.

„Abieluleht“ ilmub igal laupäeval müügile ja on kõigist ajakirjanduse müügikohtadest saadaval.

„Abieluleht“ maksab: üksik number 10 senti, tellides posti kaudu 1 kuu — 45 senti, 2 k. — 85 senti, 3 k. — 125 senti, 6 k. — 225 senti ja 12 k. — 400 senti. Välismaile kahekordsed hinnad.

„Abielulehte“ võetakse kuulutusi samal alusel vastu, nagu kõigisse teistesse lehtedessegi.

„Abielulehte“ tellimisi võtavad vastu kõik Vabariigi posti-asutised ja raamatu- ning ajakirjanduse kauplused. Viimased võtavad ka kuulutusi vastu.

„Abieluleht“ on tutvumise ja kirjavahetuse alustamise hõlbustamiseks väga kohane, sest lehte trükitakse juba esimesest numbrist alates — suurel arvul.

„Abielulehte“ toimetuse ja talituse on Tallinnas, Dunkri tän. 2—3; telefon 428-71; postkast 372. Telegr. aadress: Tallinn, „Abieluleht“.

Toimetuse ja talituse.

Tähelepanu!

Lähejal ajal hakkab ilmuma „Abielulehes“ üle ilma kuulsa Norra geniaalse kirjaniku **Knut Hamsuni** ülipõnev ja kütkestav armastusromaan

„Roosa“

J. Kivisilla tõlkes, millele siinkohal erilist tähelepanu juhime. Loodame, et see paljuloeitud romaan meie lugejaid väga huvitab.

Toimetuse.

„Abieluleht“

vajab provintsti, igasse asundusse ja külla
tellimiste ja kuulutuste vastuvõtjaid ja üksiknumbrite
müüjaid.

Asjast huvitatuid palume täita allpoololev kupong ja
kohe saata „Abielulehte“ talitusele, Tallinn, Postk. 372.

Soovin astuda „ABIELULEHE“ tellimiste ja kuulutuste vastuvõtjaks ja üksiknumbrite müüjaks.

Ees ja liignimi

Aadress

ja palun minule igast numbrist üksiknumbriks saata eks.

Esindaja allkiri

**Kõik noored ja vanad
linnas ja maal**

tellige ja lugege

„Abielulehte“!

ABIELUNURK

Üksi rändan ma siin ilmas troostita. Oh naine, kus varjad end! Otsin sind, kuid asjata. Lähen halliks sellises üksilduses. Ei ole ühtki, kellele võiksin oma igavust kaebada. Kord olen ma elus armastanud, kuid õnnetult. Näüd tahan kord veel õnne proovida ja armastada naist, kes suudab ka mind tõsiselt armastada. Abiellun kohe sarnase

meeldiva naise, kes on minu kohane. Olen 26-aastane noormees, keskmise kasvuga ja kena välimusega, brunett. Ei armasta tantsu, ei poolda flirti, on olemas kindel teenistus. Kes suudab minu ridadest aru saada, palun saata tõsised kirjad s.l.t.

„Pandimaja pileti nr. 462743 ettenäitajale“.

Naine — kus viibid?

Kirjad Rõngu postk. nõudmiseni „Koit“.

Naine,

kes Sa rikas maieist varast, kuid Sul puudub mees õrn ja armastusküllane, vasta mulle, ehk ühinevad meie eluteed. Kirjad kuni 15. skp. Rõngu postk. 34. „Milos“.

Kaine ja korralik noormees, kaubanduslike vilumusega — soovib

tutvust

neiu ehk noore lesega 20—30 a. vanaduses, kellel äri ehk kapital selle avamiseks. Ainult tõsised kirjad, mis varustatud lühikesel elulookirjelduse ja fotoga leiavad tähelepanu. Kirjad Rõngu postkast 7. „Kellermann“.

Häid maitvaid ja odavaid

hommiku-, lõuna- ja õhtusööke

saadaval Dunkri tn. 6, söögimajas.

Austusega omanik.

Kõige paremad ja odavamad

hommiku-, lõuna- ja õhtusöögid

saate igal ajal söögimajast „Elanto“

Rüütli tn. Nr. 2.

P. Põderi' valmisriiete äri

Tallinn, Kullasepa 7. Tel. 429-31

Saures valikus meeste- ja naisterahva valmisriided ja tellimiste vastuvõtmine.

Astuge sisse ja veenduge kauba headuses!

Vaatamine ostusunduseta.

Igasuguseid kirjatöid

masinal kirjutatakse ümber asjatundlikult ja kiiresti.

Valmistatakse tõlkeid.

Kirjatööde büroo, Dunkri tn. Nr. 2—3.

RESTORAAN BALTI,

Nunne tän. Nr. 7

on avanud suure ja ilusa baari, kus iga sisseastuja võib kinnitada keha ja värskendada vaimu. Kuuma bliinid alati saadaval. Kiire ja täpne teenimine. Muusika päev läbi.

Karusnahkade tööstus Dunkri t. 5—2.

Võtab vastu tellimise peale igasugu naister. karusnahkseid mantleid. Sealsamas parandatakse ka vanu meesterahva ja naisterahva kasukaid.

Kõige austusega Ed. Zeisig.
Dunkri t. 5—2.

Vanapoolne härra soovib hingelist tutvust

haritud preilidega ehk üksikute leskprouadega, kes varanduslikult kindlustatud. Vanadus 40—45 a. Rakvere, postk. 37. „H. D.“

Kena välimusega preili, kinnisvara omanik, soovib

tutvust

abiellu mõttes. Kirjad saata elulookirjeldusega Rakvere jaama Raamatuk. „Mally“.

Kindlas ametis käija preili soovib

tutvust

härradega. Vanad. 25—30 a. Kirjad saata „Lillile“. postk. 37, Rakvere.

Kaks korralikku poisslast soovivad tõsiste, hingeliste preilidega

tutvust

Van. 20—25 a. Rakvere pk. 37 „Elmar“, „Aly“.

Kes loodab — see saab, kes otsib see leiab. Usun, et on olemas siin ilmas

viisakaid preiliseid,

kes kirjutaksid igavuse peetamiseks, kainele mittesuitsetajale noorele hingele. 18—20 aastani. Soovitav foto, kuid mitte nõuetav. Rõngu postk. 5. „Riks“

Kus viibid sa mu unistuste

Eeva?

Kirjad saata Rõngu postk. 5 „Adam“.

Noor neiu palub väga lahkeid inimesi võimaldada mingisugust

teenistust.

On nõus ka laste juurde või perenaise abiks minema. Kirjad saata slt. „Kohaotsija“ all.

Kas leidub härrade hulgest hingelist

sõpra,

kes suudaks olla truu vaid ühele naisele. Kirjad slt. „Asjata unistus“.

Ausat ja korralikku

meessõpra

35—45 aastate härrade hulgest soovib lesk daam, kes tüdinenud üksildusest. Kirjad slt. „Rina“.

38 a. huvitav härra soovib

tutvust

varanduslikult kindlustatud daamidega. Kirjad slt. „Korralik mees“.

Näib elumeri tormine, lainendamine vihased, suured... Kas suudad sõuda rannale, mu unistuste

prints?

Kirjuta slt. „Neitsi Marie“.

Remington portable

on tehniliselt täielikum kaasaskantav kirjutusmasin terves maailmas.

O.-Ü. SYSTEMA

Tallinn, Raekoja plats 5. Telefon 430-09.

S. O. S.

Tutvust soovivad võõrsil viibivad majanduslikult kindlustatud vanapoisid samasuguste daamidega. Vanadus 23-33 a., soovitav, kellel oleks mingisugune ettevõtte, et võiks tulevikus ühisel jõul koostööd teha. Päevapilt soovitav. Kirjutada järgmisel aadressil: S. s. „Mari“. Messrs F. W. Moorson & Co. Ltd. Cardiff. England. „Future“ ja „Pound“.

Kaunihingelise neiu,

kes varanduslikult kindlustatud ja kes mõistab leida teed elus, omab hea vaimlise distsipliini, oskab orienteeruda oludes ja mõistab mahutada elutuuma vormidesse, ilusatesse ja harmoonilistesse, soovib leida omale kaasaegse 26 a. heasüdamline ja korralik noormees. Kirjad slt. „Arno“.

Kas leiduks kunstihuvilisi daame?

Oien noor, boheemlane, vastava tutvusringkonna puududes sunnitud pöörduma lugupeetud „Abielulehe“ lugejannade poole, kas vast ei leiduks vastavat partner-daami, kes on huvitatud kunstilisest küsimisest ja esteetikast. Peale selle tunnen vahete vahel tarvidust end kellelegi pihitada, kes mind mõistaks ja mu psühholoogiast aru saaks. Daamid, kes teie arvate olema endil ülal loendatud omadusi, astume kirjavahetusel „Sirly“

Kingsepad ja töösturid tähelepanul Kaine mittesuitsetaja noormees soovib

kohta

linna või maale. Olen 19 a. vana, töötanud 3 aastat kingsepa sellina. Teateid saab Rõngu, postkast 5. „Kingsepp“.

Kaks temperamentset, provintsi poisslast soovivad tutvuda pealinnas

tütarlasega

tõelise mõttes. Eelistame brunette. Vanadus 17-24. Kirjad saata: Türi, A. Kuusk'i raamatukauplus. „AGO“ ja „EGO“

Noor hurmav 5 tään daam, kes on huvitatud abielulisest probleemest ja sellega sõltuvuses olevast konsekvtsusest, soovib leida vastavat

partneri,

kellele pihitada omi nooruse unelmeid ja prostratsioone seda liiki. (Vastan ainult päevapildiga varustatud kirjele). Kirjutada: Türi, Vabrikuri t. 5. „Volo Amaro“.

Proud ja neiu, kellel kodu, soovin teiega

intüimtuvust

saladus garanteeritud. Kirjad s.l.t. Peedu 22.

Kellel on rendile anda maal, rahvarikkas kohas

villavabrik.

Palun teatada slt. „Villavabrik“ all.

Keskimestes eluaastates korralik vanapoiss, üks tõsine ja tubli mees, kellel soe süda ning õrn hing, otsib

tõsist tutvust

mis peagi pulmadega lõpeb. Kuna mul omal kindel teenistus ja amet, ei ole naise varanduslik seisukord tähtis. Omalt tulevaselt naiselt ei nõua ma midagi muud kui sooja südant ja õrna hinge, et abiellu õnn võiks olla täielik. Kirjad palun saata slt. „Ets Erilane“ all.

Väljamaalane, keskealine

proua

soovib tutvuneda soliidse härraga, tutvusringkonna puudusel.

Kirjad slt. „Väljamaalane“

Härra keskmistes aastates soovib

tutvust

rikka lese prouaga. On omal kindel teenistus. Kirj. slt. „Härra Tallinnast“.

30 a. vanapiiga soovib tutvust rikkamate härradega, kes võivad rahaliselt toetada. „Kindel kodu.“

18 a. viisakast perekonnast tütarlaps, aineliselt väga raskes seisukorras, soovib

kohta

kas söögimajasse ettekandjaks või ärisse õpilaseks. Kirjad slt. „Olga“.

Kinnisvara omanik, vanapoolne noorherra, soovib

tutvust

haritud, rikka daamiga. Kirjad slt. „Kinnisvara omanik“.

Iseseisev leskproua soovib

tutvust

iseseisva härraga. Kirjad slt. „Leskproua“

Suremata lesk soovib

tutvust

uue elu algamiseks kesk-ealiste härradega. Kirjad slt. „Lilly“.

Lihtsad nelud või lesed, Teiega soovib tutvust lihtne käsitöeline.

„Käsitöeline“

Salkond lõbusaid Tartu neidusid soovivad

tutvuneda

hea sõbra leidmiseks viisakate ja korralikkude Tartu härradega. „Et igav ei oleks“.

Elu on ilus, kuid ilusaim siis ta veel, kui oled leidnud sõbra, kes sind mõistab. Kes mõtleb teist,

häärad,

samuti, see kirjutagu slt. „kui ilusad, kui värsked on veel roosid.“

Abielu ülesanded.

Meicaja abielu põeb nagu mingisugust kriisi. Selle kriisi peapõhjuseks on teadmatuse, sest õige paljudki ei tea veel, mis õieti abielu on. Mõned üksikud tuhande hulgast teavad, kuidas endid abielus ülal pidada, et nende kooselamine mitte kokku ei variseks, nagu seda iga päev olemas harjunud nägema, kuidas „lahutusveski“ abieluliste sidemeid puruks jahvatab.

Siin on enam kui päevasele, et abieluasjad ei ole meil täiesti korras, vaid nad nõuavad kiiret ja põhjalikku parandust. Abielu ülesannetest täielik arusaamine ja nende asjalik tundmaõppimine aitaks meil mõndagi keerdküsimust ja umbsõlme lahendada.

Abielu on metafüüsiline probleem, mida peavad abielupooled lahendama. Selle vastu ei saa juba keegi vaielda. Aga et seda küsimust optimistlikult lahendada, et abikaasad võiksid oma abielus õnnelikud olla ja kõigest hingest tema eest seista, selleks vajavad nad igavese elastilise armastuse erootika-tiivu.

Kuulus seksoloog Markus täendab oma huvitavas teoses — „Bioloogilises abielu raamatus“, — et abielu on kõigepealt bioloogiline probleem, kuid samas teeb märkuse, et tema ei pea õnne ja õnnetust abielus mitte olulisteks. Ta kinnitab, et abielu eesmärgiks on „mitte abielu enese teostamine“, vaid „rahvatõu leviku kindlustamine ja tema kultuurilisele õitsvale järjele aitamine“ ja et „abielu väärtus ja peamõte peituvad ainult lastes.“

Muidugi mõista, abikaasad tunnustavad abielu tähtsust laste suh-

tes ja samuti ka laste tähtsust abielus. Mõned neist tunnustavad heameelega, et soov omale abielu lapsi saada on väga suurt ja tähtsat osa etendanud. Aga siiski seni, kui nad veel nii kaugale pole jõudnud, ei kaota nad loovust, abielu enesele õnne leida. Kuid abielu-õnne ei leia nad kunagi ega saa teda ka alal hoida ilma armastuseta.

Heller kritiseerib oma teoses — „Nüüdseaja abielus“ abielu järgmiselt:

„Abielu eesmärgiks on majandusline täienemine ja püüd paremusele, hingeline üksteise toetamine, vastastikune õhutamine ja iseenesest mõistetav lastekasvatamine.“

Kuid kas võime selle järele tunnustada, et abielu on ka majandusline probleem? — Miks mitte. — Abielu on kõigest inimsoo eluprobleemest kõige problemaatili-

sem. Ja ainult siis kerkivad üles probleemid probleemide järele, kui on olemas juba abielu. Ja kõigest õnneliku ja õnnetu abielu kõrvaltingimusest on majanduslised olud kõige tähtsamad.

Igaüks teab juba väga hästi oma igapäevases elust, kuidas rahapuudus, korterikiitkus ja teenistuseta olek hävitavalt abielule mõjuvad. Muidugi leidub ka palju sarnaseid juhtumeid, kus abikaasade majandusline koostöötamine hästi nende abielu-sidemete kõvendamiseks mõjub. Kuid siin ei saa tähelepanemata jätta üht asjaolu, et paludel naistel puudub oskus ja vilumus koduse majapidamise ja perekonna-elu loomiseks.

Aga need väikesed tegurid on tihti väga tähtsad ja mõjuvad teinekord veel rohkemgi kui suured sotsiaalsed probleemid abielu-õnnele hävitavalt. Kuid sellest ei või siiski veel järeldada, et abielule on tähtsad ainult majanduslised olud ja tegurid. Nii näiteks, olemata, kui oleks võim afik kogu-

maailma vabastada kõigest majanduslistest raskustest ja kitsikutest, siis võiks paljude abielude elu kergendust leida, kuid — abielulised raskused ei oleks sellega veel sugugi lõpuikult likvideeritud.

Selles võime kergesti veenduda, kui võtame vaatlemise alla need seltskonna kihid ja ringid, kus majanduslised raskused ja kitsikused ei tohiks abielule mingisuguseid takistusi teha. Ja mis meie näeme? Abielu-hädad ja raskused ei ole seal sugugi nõrgamad, kui teisteski rahvakihtides, kes majanduslises viitsamalt elavad.

Ja mis pärast on see nii? Sellisepärast, et õnnelik abielu on abikaasade isiklikkudest vahekorrad. Aga need isiklikud vahekorrad on omakorda täielikus sõltuvuses sugupoolte erootilistest vahekorradest.

Näib pealiskaudselt, et kõik, mis eespool öeldud, on nii väga lihtne ja igähele selge, sest põhjendab mehe ja naise vahekorradel. Kuid kahjuks on aastatuhandete jooksul ebamoraal ja ebaõnnestunud esteetika loomulikud suhted sedavõrt ebaloomulikkudeks muutunud, et peame otse imestama inimesi, kes ei suuda ega taha kõige lihtsamatest asjadest aru saada.

Variseerlik olek, mõeldavad voorused, kõige alatam seksualism, tõsine ja eba-asketism, aus aga ka oletatav puritanism ja igasugused ebaettekujutused abielust on niivõrt inimeste mõtled segi sanud, et hingeliselt ja füüsiliselt terve abielu erootika on täiesti väljasuremisel, kuna seksuaalset püüab endale prostitutsioonis, aga erootika — armastuse kõrvalhüpetest väljaspoolt abielu rahuldust leida. (Järgneb.)

Talvel.

Sa hiilgav-valgeid hermeliine kannad,
Talvkuningannal Pärlis ja teemantes
on kiirgav hõbekoeline su mantel,
Kristallil juustes iluhelid annad.
Ei võistle su'ga inimkuningannad!
Sa tuled särav põhja-pilve kandel.
Su jääpalee on polaarmere randel,
Su pärisriik need siniõised rannad...
Kui kaunis sa! Kuid sinu sinipilgus
on külmus nagu igavene jää —
Kes näind, et kunagi seal soojust vilkus?
Nii uhke, sinu imeilus pea,
kus külmi sädemeid kui tähti tilkus...
Ah siiski on mul sinuga nii hea!

ARNO.

NAERATUS.

(J. Linnankoski järele.)

Ei ole midagi ilusamat maailmas kui noore naise naeratus, eriti noore neiu naeratus noormehele. Ses naeratuses on kevadevihma ja kaselehtede puhkemist, päiksepaistel langevate piiskade ilu ja seitsmevärvilisi vikerkaare helke sinaval taeval.

Pidin kord reisides mingisuguses raudtee-jaamas rongi ootama. See oli suur, rohke liikumisega jaam. Ent sel korral, just heinaajal, vaikselt nagu kirik. Ajaviiteks astusin kolmanda klassi ooteruumi.

Seal oli keegi ohvitser abikaasaga, mõni vanataat, paar talupoega, kolm keskealist naist, kes istusid ühel pingil ja noor neiu einelaua taga.

Minu tähelepanu pöördus viimasele, kuna ta polnud tavaline einelaua neid, vaid väga noor tütarlaps. Tema juures polnud ei lokitud käharaid juukseid, ei teeseldud naeratust ega ka ninakat üleõla vaatamist. Temas oli kõik noor, tagasihoidlik ja karske, ükskõik, kas ta õmbles laua taga või ulatas meile häbelikult tasse.

Olime vähe aega istunud, kohvi jooknud ja süvenenud taas hääletuise mõtteisse. Siis avanes üks — astus sisse uus tulija. Ta polnud enam nooruke, ent noormeheks võis teda siiski nimetada.

Mees oli ratturi ülikonnas, kogu olemus täis hoogu ja jõudu, kusjuures ta kõnnakus oli vaid vähe käidud maa väsimust.

„Tubli noormees!“ mõtlesime kõik.

Ta tuli, korraldas kaelasidet, palus neiu kohvi, jõi selle ära ja istus nurka. Ruumis oli jälle vaikselt, nagu kirikus.

Siis tõusis noormees ja seisis hetke, nagu kaaludes akna juures. Ta vaatlis oma saapaid ja pükse sellise pilguga, et mõistsime sellest tolmu valmistama hakkavale noormehele pahameelt. Noormees astus einelaua juurde.

„Ega teil, neiu, juhtu olema riideharja?“ küsis ta nõnda tasa, et vaevu seda kuulsime.

„Ei ole“, vastas neiu. „Kuid... toas on“, lausus ta uurides noormehe riideid ja vaatas temale uurivalt silmi.

Noormees näis olevat nõutu. „Ega te kuidagi...“ algas ta aralt.

„Küll ma muretsen kohe“, vastas neiu, kelle näole ilmus selle otsekohese, sõbraliku naeratuse algus, mida meie, mehed, tunneme nii hästi.

Noormees jäi ootama. Meie teisedki olime uudishimulikud. Tundus nagu oleksime kuulnud kõitva muinasjutu esimest lauset: „Olid

kord noormees ja neiu...“ Neiu viibis hetke ja tuli siis. Ta tõttas kiirelt, näol säravas varjamata rõõm sellest, et võib aidata ja teenida.

Tema ulatas harja. Ja siis nägime meie selle noore neiu naeratus, — naeratus, mis on nagu kastepisarais hommik, milles on aga siiski kõik, mis peitub naises: sõber, seltsimees, armastaja ja ema. Too hetkelik naeratus vallutas kogu ruumi. Noormees ruttas kiirelt ja rõõmsalt uksepoolele trepile. Vanad naeratasid aastakümnete eest möödunud nooruse naeratus. Naiste keskelt kostis rõõmus sosin ja isegi vaiksete talupoegade sünged näod muutusid heatahtlikkudeks. Ainult ohvitser abikaasaga ei näinud osa võtvat rõõmust.

Meie pilgud suundusid instinktiivselt trepile. Hari liikus seal rõõmsalt noormehe käes. Kui kõik valmis, silmitses noormees õnneliku naeratusega huulil puhast ilikonda ja saapaid.

Ent siis sigines tema näole nõutu ilme. Tema käsi ligines aeglaselt rahakotile.

Nägime nagu läbi selge vee noormehe kahtluse põhjust: — Kas võin anda naisele, kes nõnda naeratas, raha? Aga see on kombeks, — kas võin ma andmata jätta raha?

Meidki haaras tusk. Aga siis ilmus noormehe näole rahulik ilme, nii nagu oleks ta leidnud õige

tee. Ta avas kukru ja võttis sealt hõberaha. Olime ärevuses, kui ta uksest sisse astus.

Neiu tõusis ja jäitis õmblemise. Juba tõusis käsi ja hari. Kas juhtus muudki, seda meie ei näinud. Kuulsime vaid värisevat tema häält, nii nagu väriseb ainult noormehe hääle noorele naisele.

Ruumi täitis õnnelik naeratus. — Neiu oli võinud abiks olla tundmatule, kaunistada ilma, — inimest, meest...

Noormees astus laua juurde. Ent siis juhtus midagi. Hädine, koguni mõistusetu ilme näol, vaatas neiu noormehele silma. „Ei... ei oleks...“ kogeles ta, otsis sõnu, kohmetas, võttis harja, kohmetus veel rohkem. Võttis laualt midagi, mis kõlises kohe kassis ja kummardus siis punastades oma töö kohale.

Oli juhtunud õnnetus, mis täitis masendavalt ruumi. Noormees näis kahetsevat. Vanad ohkasid laivalt ja vangutasid päid. Naiste nägudel oli segane osavõtlik ilme. Talupojad vaatasid üksteist kohmetult suurte segaste silmadega. Naeratus oli surnud. Mõistsime seda kõik.

Masendatuna hiilis noormees vaikselt ukse poole. „Naeratus on surnud!“ kajasis ta sammud kiivisel põrandal.

„Naeratus on surnud!“ kostsid raskelt järele astuva vanakese sammud.

„Naeratus on surnud!“ ohkas suur tammeuks, väljujale järele...

Appi haigetele!

Voodi reumatismuse haigetele.

Kui mitte peasüüdlane, siis vähemalt suur vaenlane, haiguse alalhoidja, ja suurenda ja on korratu magamisase. Reformvoodi ehk nagu teda rahvas nimetab, vedrupõhjaga voodi ei kõlba sel kujul reumatismuse haigetele. Olakse arvamisel, et ühest mingisugusest paksemast riidetükist küllalt on põhja katteks, kuhu siis lina peale pannakse, mida aga tihti voodi külge ei kinnitata. Et voodi ääred on poolümmargused, nihkub viimane magaja liigutuste tõttu alt osalt ära ja magaja lamab nüüd osa kehaga katmata vedru peal. Et madalamal jahedam on, siis tekib läbi vedrupõhja väike tõmbus, mis jahutab magaja seda kohta, mis katmata voodi vedru peal niikaua kui magaja külma või valu tundma hakkab ja üles ärkab. Siis on aga harilikult hilja. Luud valutavad ja ruusti uinumine võtab aega.

Teine pahe selle voodi juures on see, et vaip, mis magajal peal, võib kergesti magaja liigutuste tõttu pealt ära lohiseda, sest vedrupõhjaga raudvoodil pole ääri, mis vaipa peataksid.

Samuti ripub vaip sarnases ilma äärteta voodis otse üle voodi äärte ja kuna magaja keskkoht on kõrgem, siis tekivad vaibal voldid üle voodi äärte pörandani. Ja jahedam õhk puhub just kui läbi torude otse puusadesse, ja just sinna kohta, kus harilikult haigus kõige suurem. Paha on ka lugu inimestega, kes endid magades kerra tõmbavad. Nende põlved kannatavad alaliselt, mis üle voodi äärte kõlguvad. Vanasti oli

puuvoodi kõrgete äärtega, laud põhi ja olekott. Kõrged ääred ei lasknud vaibal maha langeda. Laudpõhi ei andnud tõmbust, mis pärast olekott küllalt soe oli. Sel pärast ei tuntud vanasti „reumatismust“ niipalju kui tänapäev.

Kõige paremaks magamisasemeks osutub reumatismuse voodi reformpõhjaga. Puu poli nii külm ja kalk ahuga kokku puutudes, ja laseb põhja enese külge naelutada. Reformpõhi aga annab igale inimese liikmele ja liigutusele pehmet järele. Puuvoodil, reformpõhjaga, on olemas umbes 5 sm. ääred, mis õhukest mereheinna või karvikut hästi kinni hoiab ära nihkumise eest. Et vedrupõhi hõre ja läbitõmbav-külm on, siis peab madrats mitte vähem kui 10 sm. paks olema.

Enne kui panete madratsi, laotage mingisugune vaibataoline paksem riie vedrupõhja peale, nii et vaiba ääred ühevõrdselt üle voodi äärte ripuksid. Siis madrats, ja lina, mille ääred madratsi alla kinnituseks pannakse. Enne voodisse heitmist, tõstke enne ühelt poolt voodit, maha rippuv madratsi alune vaiba tiib üles, ja siduge vastava paelaga voodi postide külge. Kui voodi asub seinast eemal, siis ka teine tiib ja nii saame kõrgete ja pehmete äärtega voodi, mis ei lase vaibal maha langeda ega põlvedel üle ääre kõlkuda. Ühtlasi kaitseb ta magajat ka pealmiste õhu liikumiste eest, mis tekkida võivad möödaminejate riidetest, õhuakna kaudu või uste vahelt. Samuti ei leia sealt magajat ka kärbsed nii hõlpsasti.

Sarnaseid kõrgeid ääri voodile võib teha ka laudadest hingedel ja riividega, mida võib hommikul maha lasta ja õhtul üles tõsta.

Voodi ei tohi olla liig pikk, mis annab mahti vaibal magaja pealt jalge poole ära nihkuda. Et paljad jalad ei puudutaks külma voodi otslauda, peab viimane paraja kõrguseni paksema pehme riidega üle polsterdama. Peaaluse padja paigutamise saate paraja voodi pikkuse. Kattevaibale kinnitatagu lina. Sarnaselt korraldatud magamisase ei anna võimalust nii suurel määral inimkeha soojust kaotsi minna, haige saab rahulikult ja hästi magada, mille pärast soovitatav ka nendele, kes veel haigestunud pole.

Teame, et vedrupõhjaga voodi alla kogub villataolist tolmu, mis magaja liigutuste tõttu hõõrumisel tekib, ja mis perenaistele hulga tööd annab hommikutel, siis naelutatagu voodialune voodi küljelaudade külge õhukese vineeriga kinni, mis aitab ka voodi soojusele kaasa. Nii tekib madratsi alla madal tühi ruum. Eriti raskel kujul haigete jaoks võib sellesse tühja voodialusesse ruumi panna soojad kivid ehk elektri hõõglambid taldrikute peale haigemate kohtade soojendamiseks.

Reuma haigele on ka soojem ja pehmem istekoht parem ja mõnusam, milleks pandagu toolile midagi pehmemat istme kohale ja katku soojema riidetükiga, mille üks ots üle tooli seljatoe ulataks. Voodi hoitagu külmast seinast eemale. Praktik reumaatik.

Need, kes midagi teavad, ei kõnele sellest; need, kes palju kõnelevad, ei tea midagi.

Suuri hooneid mõeldakse nende varju, suuri mehi nende laimajate järele.

Kui taevast vihma tahab anda; või su ema mehele minna, siis ei ole mingit vastuseismist.

Inimese mõistus on suurem kui tema tahe, kuid siiski surub viimane esimese oma alla.

Tuisus.

Lumi tuisab — veel teevivad hanged,
— On õuduselt hulmas torm,
Kui nutaksid fooljate hinged...
Kui pidutses fondine surm.

Üksit rändaja eksind on teele,
Tee kadund ja sihti ei näe...
Tuul tuhjub vaid hangeid eele,
Süda tardub — ta ümber on jää...

Nii tormides huffujaid polju,
Marumühinas elutee peal —
Nad västivad võitluses valju...
On päästjaks surm sõber neil seal...

Tormilind.

Kuidas säilida end noorena.

Näpunäide naistele.

Nahk on inimese tervise peegel. Naha hoolitsemise ja karastamisega kanname hoolt ka keha üldtervise eest. Vähemalt kord nädalas pestagu kogu keha soojas vannis või saunas. Suvel on soovitatav, nii palju kui vähegi võimalik, õhu ja päikese käes viibida. Päikesekiirte on eriti tervendav mõju, ta kõvendab naha lihaseid ja elustab terves kehas ainevahetust.

Nägu ja käed, mis on mõõduandvad inimese välismõõdu, puutudes kokku välise õhu mõjudega, nõuavad erilist hoolt, et nahk ei muutuks karedaks, täpiliseks ja kortsuliseks. Kui mustust nahalt ei kõrvaldata, ilmuvad nahale pisikesed, mustad täpid, n. n. harjaksed, eriti nina ümbruses ja otsal. Samal põhjusel võib pisikute toimetada tekkida põletik ja mädanik ning näole ilmuvad vistrikud.

Loomulik näo puhastamine tervele nahale on veega pesemine, mida harilikult 1—2 korda päevas toimetatakse. Miski ei riku rohkest näonahka, kui õhtul pesemata magama heldetakse. Sellepärast, kui väsinud ka ei oled, pestagu alati enne magamaheit-

mist nägu puhtaks. Pesemiseks tarvitagu pehmet vihma-, lume- või keedetud vett. Seep, millega keha ja eriti nägu pestakse, peab olema neutraalne ja rasvaküllane, et ta nahka ei ärritaks. Selleks on kõige parem marseille seep. Peale pesemist kuivatagu nägu kergesti, muljades jämeda rätikuga, näo muskulatuuri sihis, see on nina poolt väljapoole. Rasvast näonahka pestagu sagedamini ja tarvitagu selleks sooja vett. Kui va ja õrna nahka, mis praguneb ja muutub peale pesemist karedaks, pestagu harvemini ja tarvitagu võimalikult vähe seepi. Seebi asemel on väga hea tarvitada mandlikliisid, mida saab osta rohukauplusest. Peopesal valmistagu mandli kliidest pudru ja hõõrutagu seebi asemel näole. Peale pesemist on hea võida nägu mingisuguse pehmedava kreemiga. Väga hästi mõjub nahale ka mage searasv ja hapukoort, mis teeb kuiva naha pehmemaks. Kuiva naha eest tuleb eriti hoolitseda, sest temas tekivad palju ennem kortsud kui rasvasele nahale. Kortsud on aga suurimad nooruse vaenlased, ja neid on ras-

Laula veel!

Laula veel, mu väike kuldne! —
laula veel!

Laula, kuni rind on muldne —
aja-teel...

Laula! lauldes uinub valu,
kustub kannatus...

Ehtub õilmetega elu —
noorus, vonadus.

Lauldes tõused igal koidul
voodist uuenä...

Lauldes päeva kirkal loidul,
nagu päike sa...

Laula siis, mu sõber kuldne! —
laula veel

Laula, kuni süda muldne —
kalmu teel...

Ervin Uibo.

Naisterahvas sarnaneb varjule: lähed sa talle järele, siis põgeneb ta eest, jääb sa seisma, seisab tema, põgened sina eest, jookseb ta sulle järele.

Teadus rumala ajus on sama, mis mõök nõdrameelse käes; kõige suuremad lollpead on õpetatud lollpead.

Sõna ühendab inimesi, sellepärast katsu rääkida nii, et kõik sinust aru saaksid ja, mis räägid — ka õige oleks.

Kevadel voolama hakkav vesi ja keelepeksja sõnad on sarnased: mõlemad voolavad, ilma et keegi neid takistada suudaks ja hävitavad paisud ja kõiksugu takistused. Vahe on ainult selles, et vesi külm ja karastav, keelepeksja sõnad aga tuli-palavad ja erutavad on.

Mõtted talipäeval.

Mets ägab ja huilgab kui tormides:
on muremõtted mu südames...
Ees talitee lõputu igav ja pikk —
Hall, hämar, kui tundmatu tulevik.

On muremõtted nüüd südames,
viis kadunud õnnest mu lauludes.
Ja tormi halin — mu lootuste nutt —
on hääbunud hinges kui muinasjutt...

On muremõtted mu südames,
ja igatsus tormine lauludes —
ees talipäev hämar, kui videvik.
Tee kevadeni näib pikk, nii pikk...

Mall Mardik.

ke näonahalt kõrvaldada. Sellepärast, kes tahab kaua nooreks jääda, hoolitsegu õigel ajal oma näonaha eest.

Veel hea vahend naha ravimiseks on auruvannid. Õhtul enne magamaheitmist kallatakse pesukaussi keeva vett, millele lisatakse peotäis kummelilehte ja lastakse veidi enne tõmmata. Kaetakse enesele rätik või mõni muu paksem riie üle ja hoitakse nägu kinnisilmi umbes kümme minutit auru kohal. Peale selle uhutagu nägu külma veega üle, et veri valguks nõrgaksjäänud nahasse tagasi. Mõne aja pärast muutub juba näojume värskeks ja meeldivaks.

Miks erinevad vanemate lapsed üksteisest?

Päriusseadus, mida kaua aega ei usutud.

Mõned meist on kõhnad, mõned paksud, mõned meist on alati kindrad ja haigused, mõned aga ei suuda kangemgi haigus kergelt maha murda. Üks vend võib olla väljapaistev kirjanik, teine tubli matemaatik, kolmas hiilgav komponist, neljas aga väga keskpärase võimetega kodanik. Üks öde on blond, teine brunett, üks õrn unistaja, teine aga kõige energilisem teoinimene.

Ühe perekonna liikmed erinevad sageli väga palju üksteisest, olgugi, et nad ühe isa-ema lapsed.

Miks?

„Kõik inimesed on loodud ühesuguselt“, öeldi kunagi. Ent nüüd on loodusteadlased loobunud sellest tõekspidamisest, mis püsis väga kaua ja omaks võtnud teise, mis tõendab, et meie väimlised ja füüsilised omadused on tihti kaugete esisade pärandus.

Esimene, kes tähelepanu sellele juhtis, oli mõõdnud sajangul elanud Austria munk Gregor Mendel.

Kasvatades pikki aastaid kloostris aias mitmesuguseid taimi, uuris ta hoolega nende õisi, varsi, lehti. Sugutades üht taimet teisele, jälgis agar munk hoolega nende järeltulijaid. Ja selle aastatepikkuse hoolsa töö tulemustele tugenebki vundamentaalne päriusseadus, mida tõendab loodus oma eluavaldustes.

Kui alul G. Mendel teistele teatavaks tegi oma töö tulemused, ei usutud neid kusagil. Ent G. Mendeli ei heidutanud sugugi teiste uskmatus ja naer, vaid ta lausub ainult rahulikult:

„Meine Zeit wird schon kommen.“ (Minu aeg tuleb veel.)

Ja tõesti — tema aeg tuli, olgugi, et alles aastat neikümmend hiljem, siis kui Georg Mendel magas juba ise mullas.

Lugematud katsed on tõendanud, et G. Mendel kõneles tõtt. Ent milline oli see tõde?

G. Mendel, kes 21. aastana Viini ülikooli lõpetades astus kloostrisse, tegi omale ülesandeks selgitada — miks erinevad ühesugustes oludes võrsuvad üksikolevused üksteisest?

G. Mendel võttis taime kahe-suguses erinevuses — suure ja väikse, ühe, mille kõrgus ulatas mitmesse jalgadesse ning teise, mille pikkus küünis vaevu üle mõne toli. Saadud seemneid kasvatades, võis näha, et uued taimed polnud segi, ei suured ega väikesed, vaid ainult suured. Sugutades neid taimi loomulikult, kasvasid nüüd üllatavalt segamini suured ja väikesed taimed. Iga kolme suure kohta oli üks väike.

G. Mendel jätkas oma katseid ja leidis, et kääbused annavad sugutamisel ikkagi vähemakasvulisi järeltulijaid. Suurtest taimedest andis üks alati suuri järeltulijaid samas vähemkorras nagu nende sünnitaja.

Nõnda tegutsedes näitas Gregor Mendel maailmale esimesena, kuidas valitud sugutuse abil võib kasvatada uusi järeltulijaid, nagu seda soovitakse, pannes aluse uuele päriusõpetusele, mida varem ei usutud.

Väifere seiflus.

Elmar E.

... „Max, mis sa arvad, kui väiksin mõne muu tee tänase õhtu veetmiseks. Tunnen, et tulemas midagi, millele mõeldes eelõeldu järelduse tein.“

... „Ah ära ole baby! — Kus on su rüütlik julgus, ahaa!.. Mis loevad väiklased eelarvamised. Viistame nende... Sa oledki plikale juba rohkem lootusi andnud kui seda su praegune olukord lubab, — aga milleks muretseda ja norutada, aeg näitab parima väiksu... Nii siis, vanapoiss, edasi! Seal ongi takso, just kui meile saadetud... Hei!“

Lasen end sõbrast tõmmata autotõla mugavasse polstisse. Kuulen plaksatavat ust — siis... tassase nõksatusega ja sireeni huikades suunib auto oma kiirgavad silmad südalinna poole. Olen millegi kui väsinud. Aju töötab kohutavalt veniva tempoga. Tunnen kui instinktiivselt, et nagu tormaksime vastu hukatusele — nagu ootaks iga momendiga, et elektrilambi teravasse valgusvihku kerkiks ootamata kuristik, millesse hukkumine mõõdapääsmatu.

Sõber on heas tujus püüab ümiseda endale mingit ultramodernset schlagerit, mida kuulnud eilsel five o'clockil ühes kohalikus tantsulokaalis. Siis, vaadanud kel-

la, pöörab veidi nagu rahutu müügi minna poole: „Oleme veidi hilinenud. On saanud liigseks harjumuseks kinni pidada traditsioonilisest „akadeemilisest veerandist“, olgugi, et isegi momendil patustame jämedalt üldise heatooni vastu, mis ette ei näe sarnast hilinemist kohtamisele, mis määratud daami'e. Kuid tunnen Allyt — ta püüab mind mõista pimesi ja usub mu igat koolipoislikku väljamõeldist kaalumata.“

Oleme jõudnudki peaaegu kohale. Laveerime südalinna läikival asfaldil ja reklaamtulede peadpöölitama panevas kirevas tulede meres. Jalakäijad sõeluvad sipelgatena edasi tagasi, andes juurde omajagu elavust oma näiliselt sihiliku ruttamisega. Eemal, buivaari nurgal, suures valgustatud aken-dega majamüraka siluetis tunnen meie klubi, meie praeguse sõidu lõppsihti. Veel üks nõksatus ja mootor lakkas monotoonselt surinast. Juba avaski taksojuht teenistusvalmis viisakusega ukse, et meid välja lasta. Sel ajal kui sõber autojuhiga sõiduarvet õiendab, lasen kalidoskoopilise kiirusega sündmusi ja muljed enda vaimu-si'ma eest mõõda lennata, et omale teatud seisukohta luua, millele toetada oma praegust siluolekut.

Helmekuu.

I.

Täht kõliseses järvejääl kukub ja pilvepalistustest piilub kuu. Tuul toomingate raagund okstes tukub.

On lumi, tall, külm, — on helmekuu, mis puistab põõsastesse härmalõngu, ja hangi hummikusse hõiskab tuulesuu.

Tuisk seishtub. Nüüd külma kanget hõngu kui pilluks loode löömav tuliriit, — ja kirre väriseb all virmaliste võngu,

kui hargneks horisondilt kuldne niit. Vett lõikas suvel alt, — nüüd suusarada kui valev pael kaob siniõhku siit. Kuis valget udu keedab külmapada!

II.

Külm pureb pragisevat uksepiita, Tuul rahutuma aknaklaasi rõhub. Ju hommik süütab koidu tuliriita, mis viimse pimedusevarju lõhub.

Koit viskab põrandale külma valgust, mis punalöömav nagu sulavask. Ma võpahtudes tajun tema kalgust, kui üle metsa kerkib päiksemask.

Kui süngust üle hinge heidaks hommik ning rahutusi tekib lumisaos. Keskpäevaks ukse ees ju lumelammik, kui alles hajub hardund meeltekaos.

Ralf Kaaver.

Olin kindlas arvamises, et saan oma lubamist täita kui Nellyle tundele õhtul ettepaneku olin teinud veeta tänane õhtu Royal-filmi kin-nisel ballil. Kuid see oli minu tuu-ri-peast sõbra Maxi süü, et kasu-tades minu nõrka iseloomu, mind kodust klubisse meelitas. Temal oli kohtamine seal määratud oma südamedaamiga. Ka pidi seal täna läbi õidul pealinnast peatuma koos Maxi väljavalituga Dagu, üks mi-nu üliõpilaspõlve tutvusi. Olin omal ajal armunud temasse kõr-vuni. Tema jahedus aina suurenda-s seda. Dagys oli midagi, mis meelitas, ärritas. Aga teadsin, kui anduks ta mulle kogu naiseliku lahkusega, tõrkumata, koketeeri-des, siis oleks ta muutunud vasti-kuks. Seda ei juhtunud aga ku-nagi. Kuid nägin, et siiski polnud ta ükskõikne minu vastu ja mee-leldi nägi minu juuresolekut. Lõ-petades oma stuudiumi, jätsin sel-ja taha väikse ülikoolilinna ja asu-sin elama pealinnas, ilma, et olek-sin lõpulikkude selgust saavutanud meid vahkorda. Eemalol k temast kainestas mind, kuid südamesse jäi ikkagi lein millegi kalli järele. Püüdsin surmata seda uute tut-vustega, miliseid minul just ras-ke võita ei olnud. Kõik asjata. Nelly — veetlev kahakümneaas-tane võrratult ilus blondiin ei jõudnud seda. Teadsin, ta armast-as mind. See täitis mind valuga, et ei jõudnud vastata sama tunde-ga, olgugi, et püüdsin seda kogu hingest. Mu tundeid kõitis mäles-tus Dagyst.

Ja täna. Olin jälle hakkama nagu seletamata tung sundis mind saanud pois'kliku viguriga. Siiski minema Maxiga kaasa.

Mingi tornikell lõi kaheksa. Veel kolmkümmend minutit lahutab mind sõnamurdmisest, sest pool üheksa lubasin hiljemalt olla Nelly pool... Veel oleks võimalik võita ühe süütu hinge lugupidamise minu vastu, kuid —

„Julgust sõber — ära noruta! Oled kui armunud kana. Ei oleks

uskunud, et asi nii tõsine on — kuid on ka põhjust, tüdruk kuu... ahaa!..“

Astume juba pimestavalt val-gustatud eeskotta. Vabaneme Al-riietest ja lasen end sõbrast kla-bisaali saata. Uksel lõõn silmad otsivalt ringi, et leida teda... Seal, — äkki jään kui naelutatud ko-hale seisma. Kas pole see Dagu. Viimase laua taga kellegi tüseda ja juba vananeva härraga, kellele nä-meelitatavalt ja nõusolekul otsa nae-ratab. Meelestub: nii pole ta mulle kunagi suhtunud. See täidab mind pöörase vihaga, tunnen alandatud olevat enda minat, et eelistatud minust on toda vanameest... Kuid seal on ka Dagu mind märganud. Äkiline puna valdab ta põski. Tõu-seb väikese jäelmõtlemise järgi püsti ja liigub minu poole. Ei mõt-le rohkem, vaid tegutsen reflek-toorselt, nagu millegi tõugatuna. Pööran kiirelt ümber ja torman minema. Ei jõuaks mind tagasi hoida ka tuhat sõpra...

Alles siis tunnen nagu vaba-nenud oleks millegi, kui auto peatub äärelinnas tuttava aiama-jakese ees. Nelly võtab mind lahkest vastu nagu alati. Kuid siiski — vist on ta mu kahvatust märganud — ta murelikkudest, küsiva-test silmadest näen, et ta endas püüab sellele asjata põhjust leida. Haaran ta sülelusse... Metsikult suudlen teda. Ta vastab mulle.

„Nüüd, kallis, luba, et olen mi-nu kui tohin! Asja alles vabane-sin oma ärkava enesetunde tõtta painajalikust kammitasast — nüüd...“

Jälle teda suudeldes märkan ta si'mis kristallselgeid pisaraid, mä-les näib peegelduvat naiselik või-durdoom ja truudus...

Munad ei lõhke keetmisel, kui enne keetmist munakoorele peene nõelaga auk sisse torgatakse.

Munavalge vahtu ei segata ku-nagi kuuma toidu sisse, vaid jah-tunusse.

Suure armastuse kurbmäng.

Hull tantsijanna Tallinna tänavail.

„Hull tantsijanna“, — usun, et pole palju neid tallinnlasi, kes teda ei tunne või vähemalt näinud pole. Juba ta riietus, mingisugune segu kõigest sellest, mis oli moes ilmasõja eelaastail, paelub tähelepanu. Ja tähelepanu on seda suurem, et see vanem kummaline naine liigub tänavail peaaegu alati paljaspäi, kaenlas väike turukorvikene igasuguste asjakestega. Naine ei reageeri kunagi teiste tähelepanule millegagi, vaid liigub rahulikult edasi, tehes igasuguseid kummalisi tantsusamme ja liigutusi või järele sammub majesteetlikult püstipäi, oma pikka kleiti kõrgemale kergitades, nii nagu see oli moes vanasti.

Kes ta, see „hull tantsijanna“ on?

Ilmasõja eelaastal tunti teda vanas kuldses Peterburis, kui keiserliku teatri noort andekat baleriini Fedorat, kes oma sädeleva temperamendiga võitis tuhandete südamed, väimustas noori hiilgavaid kaardiväe ohvitseri ja pani kiirelt põksuma nii mõnegi selleaegse suuruse südame.

Aganagu tavaliselt baleriinid ikkagi, libises ka temperamentne Feodora kõigest neist oma jalgade ette pandud südameist üle kergelt, flirtides ühe ja teisega nii, nagu dikteeris seda tuju või vajadus. Armuti kergelt, tehti peale etenudusi humavaid troika-sõite, aganustati ja otsiti uus veel kergemalt...

Feodora saatuslik, tõsine ja suur armastus polnud veel tulnud. Aga ta tuli siiski, — tuli noore hiilgava kaardiväe ohvitseri näol, kes põlvenes ühest tuntud Balti aadli perekonnast. Kuna Tallinnas elab praegugi noore ohvitseri lähedasi sugulasi, lubatagu meid siin ütlemata jätta selle perekonna nimi.

Mõlemad noored armusid, ei mitte kergelt ja mõõduvalt, nagu see kombeks oli nende ringkonnas, vaid tõsiselt, tundes südames helisevat neid suuri, sügavaid tundeid, mis kunagi ei kusu ega kao.

Feodora hüüas kõik teised austajad, pühendades oma vaba aja vaid leitnandile, kes vastas sama-

se mõõduga. Mõlemad noored olid õnnelikud, veetes koos tunde, mille ilu sirelite õitsemise ajal oli otse võrratu. Aeg lendas mööda nagu unes, hellitledes unistusi abielumisest...

Unustati, et noormehe soontes voolab sinine veri ja neiu on ikkagi ainult tantsitar, unustati, et siis valitsesid seisuste vahesinad, eelarvamised ja kirjutamata käsud, mida murda võimatu.

Noormehe vanemad, kuulates vahekorra, ei pööranud sellele alul mingisugust erilist tähelepanu, kuigi poja jaoks oli valmis vaaudaud pruut — keegi kohalik parunipreili. Arvati, et see on ainult üks poisi roju kerge armuromaan, mis möödub peagi. Olid ju isadki omal ajal nii teinud, armatsedes seni väikseid tantsitäre, kuni saabus päev, mil mõnele parunipreilile anti oma sõna.

Ent kuulates, et pojal tõsi taga, kutsuti ta Tallinna. Lahkumine oli raske, kuid noormees tuli siiski, andes armsamale lubaduse peagi tema juurde tagasi sõita. Aga Tallinnas pidi armastus alistuma perekonnale ja aastasadade pikkustele traditsioonidele. Mitte laps, vaid vanemad valisid eluseltiselt ja nii peetigi siin kihlused, ei mitte Feodora, vaid parunipreiliga.

Seda kuulates sõitis ka Feodora Tallinna. Armastajad kohtasid siin veel kord ja siis, — järgmisel hommikul leiti, et noormees on enese mahalasknud...

Mida tundis Feodora süda, ei tea keegi. Ent see mis lakkamatult leegitses tema südames, pidi olema kohutav valu ja piin, sest peagi kaotas tantsitar mõistuse...

Noormees ei maetud Tallinna, ent siiski jäi Feodora nüüd siia, võttes meeltesegaduses omaks mõtte, et armastatu on sängitatud Rahumäele.

Ja seal ta käib nüüd tihti, ehtides armsama mõeldavat hauda lilledega, seistes selle man tundide kaupa liikumatult või jälle tantes haaümbert, nii nagu siis, kui Neeva kallastel vedelid tunde, millest mälestus kunagi-kunagi ei kustu... E. P.

Head haldjad.

(Muinasjutt.)

Kord elasid maailmas kolm head haldjat: Halja, Nalja ja Hilja. Kõige enam armastasid nad õnnelikuid inimesi aidata. Mängud omasugustega ei pakkunud neile lõbu, ja nende südamed olid nii puhtad, kui kastetiilgad roosiõitel.

Halja armastas sagedamini linna agulites kõndida, kehvamate inimeste elumajades viibida, muutes seal käsitöölise lihtsa toidu magusateks, peenikesteks roogadeks, pühkides kurbade pisaraid ja täites vaeste laekaid kulla ja kalliskividega.

Nalja, kes niisama armuline, nagu tema õdegi oli, käis külades talumehi vaatamas, kes oma hürtsikutes külma pärast värisesid,

kelle nälgastel lastel toit puudus, ja muulis neid rikasteks ehk võimsateks valitsejateks, kes kulutatud ja kalliskividega ehitud lossides elasid.

Hilja oli oma ülesandeks võtnud armastajate eest hoolitsemise. Ta pehmendas valjude ja halastamata vanemate kalgid südamed, muutis kerjused kenadeks noormeesteks ja sobitas nad kuningatütardega abiellu.

Kui kõik asjad oleksid samas sihis edenenu, siis ei oleks varsti maailmas enam ühtegi vaest olnud. Ent inimeste õnne üle tundis vana paharett kadedust, sest talle ei meeldinud sugugi inimeste õnnelik elu ega heade haldjate õn-

Kuuvalgel ööl.

On hea siis rännata, kui naerab ülal kuu,
ja vaikselt unistusse tardund põõsas puu,
me eel vaid rada kitsas, pikk ja lumine, —
siin sammume, hing maisest kaugel, unine...

Kuu hõbet' puistab tee, tee kristalline,
nii helge, valge tee, viib meid vist õnnele?
Me eksleme, ei teagi, kus viib meid tee —
me käidav õnnetu, kui helkiv pärlikee...

Kuu hõbet' puistab seal, kus käime eluteel,
siis pärlikeena helge elutee me eel.
Siis sealgi eksleme, ei teagi, kus õnnetus,
meid varitseb siin elunurmil rannatus...

A. Kukk.

nestav tegevus. Vahetpidamata unistas ta seilist, kuidas heade haldjate õnnestavat tegevust katkestada. Selleks kuisus ta nad äskord oma juurde ja küsis, kelleks nad soovivat muutuda, sest ta ei võivat enam kauem nende heategu lii kannatada.

Raske on etekutuda heade haldjate kurvastust, mis nad siis tundsid. Nad ei kurvastanud mitte sellcpärast, et o'id oma võimuse kaotanud, vaid selle üle, et ei saanud enam inimesi aidata.

„Kuidas“, mõtles Halja: „inimesed, mehed ja naised, surevad näljast ja külmast agulite põõningu- ja keldri-kortereis, ja mina ei saa neid trööstida“

Nalja ütles: „Mis hakkavad talumehed oma hürtsikutes tegema, kui rahe nende õitsvate õunapuude oksad purustab ja kõik viljaväljad hävitab? Kuipalju väikseid lapsi peavad siis nuuma ja maha-jätetult kerjama ning külmetama!“

Hilja kaebas nuttes: „Kuipalju armastajaid saab siis kannatama! Oh, kuipalju kurvastust, kuipalju õnnetust peavad tundma siis inimesed!“ Ja kolm head haldjat kurvastasid juba aegsasti selle mure üle, mida nad ei suutnud enam kergendada.

Selle järele ei teadnud haldjad,

oma tulevikku kuulates enam, mis paharetile vastata. Kuna tema aga kisendas tigidalt:

„Kas olete juba otsustanud? Teie mõtlete ja arutate liig kaua, aga mul on õige vähe aega, kõnelege ruttu!“ Järgnes pikk vaikus, mille viimaks Halja lõpetas.

„Mina olen nõuks viinaks muutuma, mida agulite kõrtsides juuakse, sest joovasus soojendab paremini, kui armuand, paremini kui ahju soojus. Viin rahustab väsinud keha.“

„Aga mina“, seletas Nalja: „tahaksin parima meelega keeleks olla vana muusikandi viiulil, sest see sunnib muret, kurvastust ja kõike, mis hinge koormab, unustama.“

„Mina“, algas Hilja: „sooviksin rõõmsaks, nooreks mustlaseks muutuda, kes möödaminejad oma naeru ja suudlustega lõbustab, tantsib ja neid nende kurbuses trööstib.“

Sestsaadik hülgab Halja viinana pudelites ja klaasides. Nalja sunnib taluneide tantsima, aga Hilja on omale kõige parema osa valinud. Ehkki kaks esimest haldjat seda teavad, ei tunne nad tema vastu kadedust, sest ilmas ei ole suurimat lõbu, kui armastada inimesi ja teha neile head.

Muinasjutt roosist.

Roos uitis uneleivas hämaruses, olles tüütunud pimeduses, ent igatset valgusele. Läbi punetava hämaruse taevavõlvile lähenedes leidis ta valguse, leidis päikese, mida oli ihaldanud. Päike tõmbas teda lähemale, võttes kaissu selle õrnalehelise roosi. Päike, see kuumhuuline poisikene, kallistas roosi, ja roos, kes ihaldas soojust ja valgust, imes tuld päikese hõõguvailt palgeilt, ja tuul puhus lehkima huuled. Nii nad puhkasid siis: värisev roos — päikese süles.

Värisev roos ei mõistnudki, kuid tuul, soojuse kade vaenlane, kisus ta õrnemad ehted, koidust õhetavad õielehed ja pildus nad laiaii, pildus nad porri.

Päike ei hoolinud: ta naeris, naeris pilkavalt ja laskis kiskuda roosilt viimased lehekese. Kaugele taganes ta roosist, kaugele

põhjamaa jäämägedele ligines ta, et võita seal läikivaid kristallikesi, külvata neid oma kiirtega, võtta neid ja sulatada oma soojusega — ning siis kaduda.

Ja väikene roos jäi üks. Ta oli uimastatud soojusest. Ta ei tundnud veel, et oli kaotanud oma õrnema rüü.

Aga kui tuulepuhang ta otsaesist jahutas, ja külm ta liikmeid tarretas, siis tundis ta, et oli alasti — oli murtud.

Meeleheitis viskas ta end maapinnale. Tahtes end katta oma endiste lehtedega, hüüdis ta:

„Katke mind, ma olen alasti!“ Kuid lehekeseid ei katnud teda: nad olid näribunud, kuivanud ja porised. Ja siis lõdvenesid roosi liikmed: ta hingest käis läbi valuvärin. Nüüd tundis roos, et oli kaotanud oma ehted — oma au.

Onn lendab aknast sisse, kuid hädä avab ukseid pärani.

Sünge meeleolu on umbne sein meie ja ümbritseva ilma vahel.

Mida suurem seaduste arv, seda rohkem vargaid.

Mehed valitsevad maailma, aga naised — omi mehi.

KOSILASED.

(Sinimäe Etsi humoresk.)

„Ta tuleb!.. Tuleb! Tuleb!..“ hüüdis noor peretütar Maali, toakuksest sisse tormates ja ärevusest hingeldades emale, kes ahju ees pesi potte ning panne.

„Kes?“ päris ema aeglaselt ja ükskõikselt, sirgu ajades valutavat selga ja märgi käsi põllenurgaga kuivatama hakates.

„Ta tuleb!.. Tuleb! Tuleb!..“ kordas tütar, kelle muidugi roosad põsed olid värvunud üpris verevaks.

„Et, sögeloos, ütles siis ometi, — kes?“ pahaselt, tütar mõistmatult silmitsedes.

„Volli... Võeka Volli ja Annuse Madis on tal kaasas... Isameheks...“ seletas tütar rutates, lõkendades ise nagu kevadine koit.

„Tuleb?“ oskas ehmatada ainult ema, kes panni käest maha pillates kambriakna juurde tormas, kust võis näha, et tütar kõneles tõtt.

„Maali, mida sa veel vahid!“ pahaselt ema akna juurest uisapäisa taandudes. „Mine pane omale ometi puhtamad hilbud ümber, pese silmad ja kammi pea!“ käskis ta kurjustades. „Peletad muldu teised viimaks kohe minema!“

Maali, kes värises otse helevusest, ei lasknud neid sõnu omale korrata. Viikalt nagu noor nirk kadus ta tahakambri, ema aga haaras nurgast luua, tõmbas sellega paar korda üle põrandale, kohendas siit, kohendas seal, ja suundus siis veeämbreid kätte kahmates rehetuppa.

Vahepeal sõitsid aga õuele kuljuste kõliseses, noor hall täkk saani ees, kauaoodatud kosilased — Võeka noor peremees Volli ja vana Annuse Madis, kihelkonna kaalukamaid talunikke. Väljudes kreslast, millel uhkeldas tuliuis triibuline tekk, hakkas Madis siduma hobust, Volli aga püüdis vaadelda, kas ta välimus on küllalt päevakohane ja korralik.

Välimusel polnud vähematki viga. Madisega võrreldes oli too otse kuninglik, olgugi, et seegi selga oli ajanud paremad pühapäeva rõivad, pähe pannud uue talimütsi ja säärikud märinud niipaksu rasvakorraga, et Mäe noorel koerakutsikal selle vastu ärkas huvi ning ta vägisi Madise sääri laksuma kippus.

Hõõne seotud, silmitses Madis uudishimulikult Volli, kes kuult üksikuid heinapepi noppides näis nii kohmetuna, saamatuna ja arana, nagu pops paruni ees seistes.

„Sul siis mõte ikka tõsine?“ päris Madis peale lühikest vaikuseviivu, Volli uurival vaadeldes.

„Tõsine jah!“ vastas see, silmi häbelikult maha lüües ja katsudes, kas see tänane kõige tähtsam, nimelt pudel punase viinaga on taskus.

„Noh, ega's muud kui tormame tuppa!“ lausus Madis julgustavalt, nähes, et Volli julgus vägisi kippus kaduma.

„Ega muud enam teha pole!“ pomises Volli aralt, katsudes veel kord, kas pudel punase viinaga tõesti on taskus.

Tuppa läks Madis kui varon ja

julgem ees, Volli aga põksuval südamele ning punetaval näol järel.

„Müh!.. Pole kedagi,“ ümises Madis poolpahaselt, nähes, et tuba tühi.

„Aga ega's muud, kui istume ja ootame! Küllap mõni hingeline kord oma nina kusagilt nurga tagant välja pistab.“

„Küllap pistab jah!“ tõendas Volli tagant, tundes, et keel vägisi suulakke kinni tahab jääda.

Istuti. Madis julgelt ja koduselt, nõõpides lahti kasukat, Volli aga hoopis aralt, kõrgastest põhjaga toolil, mis seinale näisid ootavadi istujaid.

Mõni hekk silmitseti vaikides tuba.

„Päris puhas värk,“ arvas viimaks Madis. „Ega's midagi! Tubli naise saad sa, Volli. Ma ütlen kohe!“

Kui Volli midagi ei vastanud, rääkis Madis ise julgustavalt edasi:

„Ja ega's vanal Mäe Mardil raha puudust pole. Teist nihukest rikast otsi kohe. Tüdruk aga, — kraps ja kärmas kui kaheaastane sälg. Vuhhib teine sul suvel tööd teha, nii et... Ja näolapike!.. Usu! Kui oleksin ise veel noor ja mul seda va Viit kaelas poleks, ei istuks ma siin kui isamees. Ise oleksin ammu juba kosja sõitnud Mäele, sest ma ütlen, — see tüdruk ja tema näolapikene...“

„Ilus on küll... ja armas...“ naeratas Volli, kes rõõmustas, et ta vallut kiideti.

Madis, kes otsis taskutest piipu ja tubakakotti, tahtis öelda uuesti midagi, kuid jättis selle, tundes, et midagi pehmet tema searavaga määratud särakuil käis ikka ülesse ja alla, pikiti ning põigiti.

„Kurra, mis see siis on?“ lausus Madis järsku, kätt tooli alla pannes, et katsuda, kas või mis see saladuslik säärikute silitaja on. Vaevalt käsi tooli alla jõudnud, tundis ja kuulis Madis, et vihase hurina saatel teravad hambad tema kätte suruti. Saladuslik lakkujaga polnud keegi muu, kui Mäe noor koerakutsikas, kes meestega koos tuppa tulnud.

Nagu ussist nõelatuna tõmbas Madis tooli alt käe, sülitas, karjatas, laskis lendu paar tulist kuraldilt ja lõi tooli alt väljunud kutsikat nii tugevasti jalaga, et seekiunudes õhku kerkis ja otse vastu rindu lendas perenaisele, kes samal hetkel veeämbriga rehetoast kambri astus.

„Püharistike! Helde Jessuke! Mis see siis on?“ karjatas perenaine ehmudes ja ämbreid käest pillates, mille tulemusena põrand hetk hiljem oli kaetud veega.

Meeleldi oleks perenaine tavallisel kombel nüüd tõrelenud ja sõidelnud, ent teades, milise mõttega tulnud külalised, surus ta alla viha, hakates ruttu põrandat kuivatama.

Madis ja Volli vaatasid seda ehmunud pealt, kuulates perenaiselt, et peremees teenijatega metsast puld läinud tooma ja praegu perenaine Maalist tütraga ainsad hingelised kodus.

Põrand kuivatatud, astus perenaine ahju ette, kohmitses seal vähe, silmitses külalisi uudistava pilguga ja sõnas äkki:

„Maali, ae! Mida sa seal taga teed? Tule parem siia, puhu mõni sõna juttu. Meil, Maali, külalised!“

Tehes külalistele väikese tüdrukuna koolis õpitud kniksu ja vaevu kuuldava „tere“, astuski tütar teiste juurde. Tüdruk oli kena. Hoolega puhtaks pestud silmad, hästi siledaks kammitud juuksed ja helevuse õrn puna, mis mängles palgeil, tegid tema nii kauniks, et külalised pikke suutsid neilt vaevalt pöörata. Vaikselt ja häbelikult, nagu see kombelisele tütarlapsel kohane, istus Maali voodiservale, hakates seal hoolega õmbrema kaasavõetud laudlina.

Jutlejateks osutusid peaaegu kuld perenaine ja Madis. Nooremad, kes püüdsid vargsi vaadelda, ütlesid harva üht-teist ja sedagi vaid siis, kui neilt midagi küsiti.

Ent siis, kui lõppes ka vanade jutt ja vähe aega vaikides oli istutud, küsis äkki perenaine:

„Kas külalistel midagi asja ka oli või?“

„Asja või?“ ehmatas Madis küünarnu'iga külge lüües, märgiks, et see nüüd räägiks. Nähes aga, et Vollist tuleku põhjuse teatajat ei saa, äigas Madis kasukavarrukaga üle otsaesise, katsus näole naeratust manada ja lausus:

„Kuidas muidu! Ikka asja! Näe, Võekal lipsas vasikas laudast välja, jäljed näisid teie koplisse keeravat... Astusime sisse, et küsida, kas teda siin pole näha olnud...“

„Võeh, võeh, või välja lipsas!“ imestas perenaine, kuulates kosjakauba igivana algust ja lisas kohe, kavalalt naeratades öeldule juurde: „Noh, eks te siis otsige ja vaadake, küllap ta, kui jälgi koplis nägite, siis ikka siia sisse lipsas...“

Maali ja Volli ei sõandanud tõsta enam oma silmi. Kuidagi läbi häda ja rutu pani Volli viinapudeli lauale, pomisesed ise midagi, millest teised sõnagi ei mõistnud. Perenaine aga ulatas külalistele õllekannu mõeldes, kas öelda, et vanaees eila õhtul õllele kogemata petroleumi hulka valanud või mitte.

Madis haaras õllekannu, jõi mitu tugevat sõõmu, pani kannu äkki lauale, silmitses teravalt seda ja perenaiselt, maigutas kahtlaselt suud ega öelnud midagi, vaid nohises ainult, olles äratundnud petroleumi maigu.

„Volli, räägi!“ käskis ta, hakates agaralt otsima piipu, harutledes, kas maksab seda põlema panna või... või tõmbab äkki õlle suu sattunud petroleumi lehk tule külge.

Ja vist nende ärevate mõtete mõjul, pillas Madis taskust piipu leides selle põrandale. Jalahoobist toibunud kutsikas, kes põrnitses kuri-kurjalt Madist, kasutas ju-

hust kättemaksuks, haaras piibu hammaste vahele ja pages sellega ahjukõrval oleva astja alla, milles hapnes leivatinas.

Madise kannatus katkes. Kirudes laskus ta kápuli ja sööstus kutsika järele, kogu maailma nuhtluseid koeraraibe kaela kutsudes. Mida astja all juhtus öieti, seda ei tea täninigi teised, kes avasui ja ehmatuses valkides asja silmitsesid.

Astja alt kostis kutsika vihane hurin ja Madise hirnsad ähvardused koos kõige pahaendelise ma ähkimisega.

„Pärli, Pärli tule välja!“ hüüdis perenaine abistavalt. Ent Pärli ei pannud neid kutseid mskiksiks.

Maali ja Volli olid keeletud. Alles siis, kui Madise suust kostis valukarjatus ja astja alt välja tõmmatud käel looklesid heledad verenired, karjatas ka Maali ahastavalt:

„Astjas!..“

Aga see hoiatus tuli hilja. Hetk hiljem oli kummuli astjas, mille sisu, hapnev tainas, valkjaspruuni korrana kattis põrandale ja Madise.

Kõik oli vaikne. Isegi kutsikas ei hurisenud enam, vaid silmitses akna lähedusest Madist.

Madis tõusis. Ta silmitses ennast ja kutsikat ning sööstus siis nagu hävitav lohemadu viimase poole, surudes vihaga läbi hammaste:

„Kurra!.. See taingaga kaetud soperdis on, siis minu uus kirikukasukas!.. Ma su tapan...“

Ent enne kui Madis suulis koerakutsikat saata sinna, kuhu tavalliselt saadetakse pimedad koera- ja kassipojad, komistas ta kuidagi ise. Ja hetk hiljem ilutsesid kambripõrandal heledalt kõisevad klaaskillud purunenud aknaruudust.

Saates ahastava piigu läbi purunenud akna õue, märkas Madis seal midagi ja hüüdis Vollile:

„Hobune on lahti!..“

Mõlemad mehed tormasid uksepoole, kusjuures Volli Maalile ahastavat pilku saates jõudis hüüda:

„Head... head aega!..“

„Aga vasikas?“ karjatas perenaine seda kuulates. „Kas te siis seda enam ei otsi ega tahagi?..“

Ent mehed ei näinud tähelepanevat neid sõnu, kadudes uksetaha. Seda nähes väjus perenaine jõuetult toolile, Maali aga tormas akna juurde.

Surudes otsaesist vastu terveksjäänud klaasi, seisid ta seal kaua, silmitsedes teekäänakut, mille taha kadusid mehed. Siis aga, kui Maali pööras näo jälle ikka veel kangestanult istuva ema poole, kostis tema huulilt lootusetu ohke saatel sõnad:

„Olid nagu kosilased, aga ei olnud ka...“

Iluduskuningannale.

Eesti naine heldekene,
Kulla Lilly kallikene,
Lähed ilu proovimate,
Kena krooni kodu tooma.
Astud ahtakese südamele,
Pariisi püüdede peale —
Jalutad uudiste linnassa,
Pilve purustajate vahela.

Kodusta kostad uudisida,
Naeratades rüüpad veinisida,
Katsud küla kookisida —
Kõrgeid härrasid võluda.
Eesti naine, heldekene,
Kulla Lilly kallikene,
Too aga südame tagasi,
Oma rahva peudele!

Doktor-Poest.

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Küsimusi ja kostmisi.

Kas võib kunagi paista päike, kus pole armastust?

Olen küll veel noor naishing, kuid elus palju valu läbi elanud. Praegu 22 a. vana ja abielus. Tundsin kord üht noormeest, armastasin teda oma esimehe süütu armastusega, ja tema mind nii samuti. Kõi ilusamad õhtud veetsime seltis ja olime lapselikult õnnelikud.

Kuid seal lahutati meid halastamata kombel. Mind saadeti temast kaugemale ja sunniti teiega abilelluma, keda ma ei armastanud. Püüdsin murda kõik ahelad, mis mind tahtsid ühendada selle teisega, keda isegi põlgasin.

Ei aidanud meelitused ega ka valed. Siis pidi ju leidma teise tee. Ta vägistas minu. Süda tilkus verd ja silmis pisarad, läksin siiski altari sellega, keda vihkasin ja kellele olin langenud ohvriks, sest teist väljapääsu ei leidnud enam.

Lootsin ainult, kui ta mulle hea on ja mind armastab, ehk võidab ka minult armastuse. Kuid asjata. Ta ei sobi minu iseloomuga ja on täiesti võhik mulle: ei võta ka väevaksiki ki äratada minus armastust ja nii kaugeneb ta veel enam.

Armsad kaaslugetajad, vast on Teist keegi ka tundnud samast hingepiina ja võib aimata kui valus on see, mis piinab läbi elama. Püüdsin siiski unustada laulu ja mänguga, mis ka peaaegu õnnestus. Aga nüüd on aastaid möödunud ja mineviku mälestused kerivad jälle esile. Tahaksin unustada, aga ei või enam, ja elu muutub mulle rohkem tumedamaks.

Pöörten uneta öösel, päeval ei tunne ma kuskil kodusena. Tahaksin kedagi armastada, kuid pole seda. See murrab südame — see igatsus. Oh, kui valus on elu, kus pole armastust. Tahaksin vabaneda temast. Kuid kahju on väetimest lapsest, kes peab jääma ilma isata.

Vastake mulle, kaaslugetajad, mis suguse tee peaksin valima ja kuidas

Mis jääb mul veel üle?

Halastamata surm võttis minult kõik — kõik. Olen nüüd nii üksik, lahajäetud. Olin jõukate vanemate laps, kõigest muredest ja eluraskustest teadmata, kuni 16 eluaastani. (Nüüd olen 30 a. vana). Siis — siis juhtus midagi hirmsat.

Isa langes romaani käe läbi, pikka, pärisrikkasse surma. Ema sellest põ-

rutatud, haigestus raskesti: ta ei saanud enam kunagi terveks...

Meie varandus võeti meilt (olime Venemaal). Pidin jääma kooli poolele, sest mul oli vend ja 2 õde, kelle ainuke toetaja olin nüüd mina.

Oo, kui hirmus raske see oli mulle. Aastad möödusid, täis enesesalgamist ja tööd. Siis armusin esmakordselt elus. See oli armastus, suur ja puha. 2 aastat kestis see õnnis aeg. Siis võttis surm — sõda ta minult. —

Oo, milline metsik hirmus valu see küll oli — valu mis purustas südame, kiskus hinge tükki tükki!!!

Aga ma pidin elama. Väike 6-aastane õde palus pisarsilmil olla Talle ema asemel. Ja ma lubasin seda. Tegingi kõik, mis võimalik, elasin ja töötasin ainult temale. Oo, kui hea, kui armas õde ta oli mulle selle eest! Meie olime kui üks süda. Ja nüüd tänavu, kui ta pidi lõpetama kooli, kui ta oli juba noor õitsev nelu, tuli hõike kiire haigus ja surm, ja teda ei olnud enam...

Kõik minu väev, minu töö oli asjata, ja ka minu paremad aastad, kui mul ei olnud aega enda peale mõelda, kõik, kõik oli ilmaaegu.

Nüüd olen nii üksik, meeleheitlik valu südames. Oo, Jumal, ma ei suuda enam elada! Kust leian ma ometi rahu nii hirmsasti kannatanud südamele?

Armas „Abielulehe“ lugejaskond! Ütelge, mida peaksin tegema, et võiksin leida natukegi rahu oma piinatud südamele! Vastake mulle üksik! Pisarsilmil tänan Teid kõiki. Oo, kui meeletult igatsen omale õde, sõbratari, kes oleks armas ja hea, sest ilma armastuseta ei ole elu mingit mõtet!.. Ma hukun kui pean nii üksik olema.

Valust nõrknev Lilly.

Häda!..

Ei leia teed pääsmiseks.

Näh! — Loe missugusest lehest sa tahad. Abielu-lahuus abielu-lahutuse järgi. surevus suurem kui sünnimine. Daamid kiruvad, et rikkad härrad ei abilelluvat, olla oma jõukuse üle tõredust kuhjaga täis; nõudes nendelt suuri varandusi, võtavad nad hingelist külge ja armastust kõrvalise asjana ja saadavad päevi vana-poistena surma poole niisamuti ulades. —

Abielunaised nutavad, et mehed olevat suuremalt jaolt egoistid ja

mõned muud ebajumala taolised hingeta asjad. Abielu-mehed küll ei nuta, sest nutmine meeltele on juba nõrkade külgene väljendamine, kuid nad kaebavad ka, et Taevaisa ei saatvat juba aasiad oodanud kurge võõrsie. Vanarahva õeuse järele võivat Taevaisa tahmisel kas või luuavarrest pauk tulla — aga tühi puha.

Kust ta seda kurge sulle ikka saata saab kui naine „riiknen om“. Enne pühi nägi härra Maailas Tsirkus vai Aijas Markus rasket väeva; — Otsis suure pika piibriamatu läbi, et teada saada millal oli esimene abielulahutus, kuid näh'avasti jättis ta mehike Püha Moosesse raamatu vahele ja tolesama vahele süü pärast oli ta töö ja väev asjata. Saarikmõtsa juhani — kah äja suur häda. Tema mehike pidi armsa pruudiga alimentide kohut külma, aga ta oli tark, taskis kohul pruudile kena summa raha mõista ja sai pärast rikka ja hea naise, kellele tuli kurg ja võib olla veelgi ligemal ajal tuleb.

Aga minul, keldrimäe juhani, kah sada häda ja kõige hullumad maa-peal. Esileks ei jõua ma toda daamide sünamist ära kannatada, sest ka mina olin üks niisugustest härradest, kes just 22. sept. 1929. a. rikka naise võttis. Noh, nüüd arvab mõni, et mu naine mõisa võib olla, või mõne Pilpaküla pilvelõhkuja tingimata kaasavaraks sai. Aga ei! — Tal oli peale riidehilpude veel väike keedu potike, paar tassikest, väike kastike, paar toolikest, reformvoodike ja voodi päitses väike valge kapike ka.

Tole mammuna pärast mina küll ei abilellunud, vaid abilellusin just nende suurte sinisilmade, pikkade kuldjuuste ja hinge ja armastuse pärast. Aga näe! — Pagan votaks, „kos perast tuliva valupäeva.“ See oli just 12. veebr. 1930. a. kui päevavalgele tuli, et naisel veel varandus oli kogutud, mida asjatundjad ladina keeles koerangojeks, või „Gonorrhoejeks“ nimetasid. Vaat siis kos tuli mäl vaeskestel veel sõitu enne kui tollest põrgu piinast pääsime ja nüüd ei saa teada, kas 22. september ja 12. veebr. om kurjapäeva, sest meie majas puudub ainult too kurjapäeva raamat. Ja peale selle, ikka häda häda peale. Ma ei tea mis pean oma armsa naisega peale hakkama. Ela edasi — ei tule kurg, lase

lahutada, siis näeme pilvede asemel ainult natuke soga. Abielu lahutuse aktide kihid pidavat juba süütu väge pilvedeni ulatama ja kui pluss meie oma lõhubki pilved.

Nii siis auväärt daamid, kui sünnate, siis palun mind mitte. Ja küll jätkate, siis nõrken kui kehval toidul peetud eesel raske koorma all ära.

Keldrimäe Juhan.

Vanatüdruku kiri meestele.

Oh, Teie mehed! Kirjutate ja soovitate neidudele tõsisel olla ja mitte flirtida, ausate ja puhtate elukommetega! Soovitate lih salt riides käla ja endid mitte värvida, et sellega meeste austamist ja lugupidamist võita.

Aga kuipalju olete sarnaseid neidusid õnnelikuks teinud? Vist õige vähe — või mitte ainultki. Aga õnnetus üksilduses leidub neid küll ja küll. Ehk kuigi mõni leidub, kes niisugustest huvi tunneb, siis on see mõni äraelanud elumees, kes enam millestki muust huvi ei tunne kui ainult soojast toast ja pehmest asemest, kus võiks omi väsinud liikmeid puhata.

Aga kuis kujutate teie, elumehed, selle süütu noore hinge niisuguse mehe juures? Kas ei ole ta ikkagi üksik? Naine on alati süüdi, kui ta alatuks saab.

Kellel on üksikõik, kas saab mehele või mitte, see võib neid tingimusi täita. Aga kes ei taha elus üksik jääda, sel ei ole kasulik neid tarvitada.

Kord hoiatas mind keegi vanatüdruk ja mõni noormees ka, et hingelisi mehi ei ole, kuid ma ei uskunud. Arvasin ikka, et ehk leidub siiski mõni hingeline noormees, kel tunne tõise väärtuse üle ei puudu.

Ja mis on selle tagajärg? — Olen üksik jäänud. Minu loomulik ilu ei huvitanud kedagi, peale äraelanud elumeeste. Kuid neid ma ei tahtnud — ja teised ei pannud mind tähele. Ilus hing ei ripu ju kellelgi ärisildi küljes.

Ikkagi tõmbab isik liigi, ja see peab olema aja nõuetele vastav. Loomulikkusega seda ei saa. Peab kunstlikke abinõusid tarvitama, ja siin on flirt kõige parem abinõu ja peasiht. Seda teed on kõik minu tutavad käinud ja on selle juures õnnelikud. Mina aga omas loomulikkus olekus võin surmani üksik jääda. Miks on see nii? Vanatüdruk.

Prints ja kerjustüdruk.

Muinasjutt meie päevilt.

Alustades neld ridu meenuvad ammukuuldud lapsepõlve kaunid muinasjutud õilsahingelistest printssidest, kes tutvusid kaunide karja- ja kerjustüdrukutega, neisse armusid ning nendega ka abiellusid, ehkki teel oli takistusi palju.

Ent tavaliselt oli see nõnda ainult muinasjuttes, mis liialt fantastilised selleks, et neid uskuda. Eriti veel tänapäeval, mil armastus kaotanud oma õilsa ilu ja peab taanduma kõige tühisemategi asjade ees. Suur ja tõsine, püsiv ja kõiki takistusi võitev armastus. — See kõlab kui kaugel, vaevalt tajutav kaja, mis nagu printsess Okasroosike pikki aastakümneid peab asjatult ootama äratajat.

Ent siiski... On kerkinud jälle esile kaunis muinasjutt, mis seda ilusam ja liigutavam, et see pole ainult muinasjutt, vaid praeg-

gu kogu maailma meeli pinevil hoidev tõsilugu tänapäeva elust, — pange tähele — tänapäeva elust, kus tõsine, suur armastus ammugi surnud arvatakse olevat.

Milline on see lugu?

Rootsi prints Lennart, noor energiline mees, tutvus möödunud aastal 19-aastase neiu Karin Nissevandt'iga. Ja peagi tundis prints Lennart, et ta armastab meeletult seda ilusat neidu. Armastus leidis vastuarmastuse ja mõlemad noored otsustasid abielluda, et tabada õnne, seda väikest sinilinnukest, kellest Maurice Maeterlinck kirjutab nii ilusti...

Ununes sajangute vanune seadus: prints võib naida ainult printsessi, küsimata, mis kõneleb süda... Ununes, et ükski Rootsi prints pole abilellunud veel neiu-ga, kes ei ole printsess. Ka prints

Lennart pidi sammuma seda okkalist rada, kuigi Karin Nissevandt oli rikka ja lugupeetud töösturi tütar.

Ent prints Lennart ei alistunud sajangute pikkusele traditsioonile, nagu paljud printsid enne teda, kes olid küll armastanud lihtsaid neide, ent siiski abilellunud ainult printsessina. Tema jäi kindlaks, kavatsedes paluda vanaisalt, praeguselt Rootsi kuningalt, luba abiellumiseks Kariniga.

Kes mõistab nende tundide piina, mida töid tunnid nüüd kuningas Gustavile, tollele samale valgepäisele kõrgkasvulisele vanakesele, kes külastas 1928. aastal Eestit. Ta, see kuningas, armastas ju nii väga oma lapselast, prints Lennartit.

Ja siis saabus karm otsus: kui prints Lennart abilellub preili Nissevandt'iga, kaotab tema printsi tiitli ja kõik sellega seotud eesõigused.

See otsus tegi vanale kuningale valu, ent erilist pretsedenti prints Lennarti abieluks ei tihannud tema siiski anda. Ka teised

lapselapsed, kes peagi abiellumise ikka jõuavad, võiksid siis nõuda, et neidki lastakse abielluda nendega, keda armastavad.

Mida tegi nüüd prints Lennart? Kas alistus ta kuningakoja seadustele, pöörates oma valitule selja?

Ei. Prints Lennart teatas avalikult oma kihlusest preili Karin Nissevandt'iga, kes osutus temale armsamaks kui printsi tiitel ja sellega seotud eesõigused. Prints Lennart, kelle samm liigutab tuhandeid pisarateni, hülgas esimesena kuninglikud seadused, eelistanud armastuse õnne välisele hülgusele.

Armastus võitis...

Boodeni järvel asuvale luulelise Manian saarele, mis prints Lennarti isiklik omandus, kavatses noorpaar peale pulmi elama asuda, elades ei mitte kuninglikudele kohustustele, vaid üksteisele ja oma armastusele...

Sest suurim õnn on see õnn, mis loitleb kahes säravas silmas...

— e n t.

Tütarlapsed kuristiku kaldal.

Neist, kes eksivad elu eksikradadel.

Pilk pealinna noorte armuella.

Liikudes ükskõik kus, kuuleme peaaegu alati süüdistusi ja etteheiteid, mida tehakse tänapäeva noortele, kõigepealt aga tütarlastele, kellest enamik olevat „lange nu häbimärgiga teotatud.“ Vahetpidamata pillutakse noori kividega, küll nii ja teisiti, küll avalikult ja kitsamais ringkondades.

Täna algavas pikemas kirjutuses sellel teemil ei taha meie kedagi süüdistada ega kaitsta, vaid avaldada ainult ühe lihtsa neu languse loo, mis üldjoontes sarnaneb, kui mitte kõigiti, siis vähemalt tuhandete teiste kurbmängudele. Avaldame siin tõsiasi nii nagu nad olid, lisamata midagi juurde, et igauks, kõigepealt aga vanemad, võiksid tutvuda nende tuhandete hädaohutudega, mis varitsevad igal sammul halastamatult noort elluastuvat tütarlast.

Oleme vaid loo jutustaja loal muutnud paiguti ettetulevate tegelaste nimesid, mille avaldamine esile võiks kutsuda uusi kurbmänge. Samuti on muudetud, või paiguti avaldamata jäetud üksikute sündmuse kohtade nimed.

„Sündides kusagil linnaserval lihtsate käsitöölise lapsena, ei pakkunud varased nooruseaastad minule midagi erilist. Need möödusid vaikselt, kusjuures vanemad mulle korralikku kasvatust püüdsid anda. Ema silm ja hoolitsus saatsid mind alati, ning vanemad olid minuga rahul, ilma, et selleks vaja oleks olnud viisahirmu või teisi selliseid abinõusid. Olin, nagu öeldi, hea laps.

Aastat kaks-kolmteist vana, alustasin koolis ja kodus süütut edvistamist poistega. Nagu igal teisel koolil ja mängusõbrannal, oli ka minul oma peigmees, keda nähes alati punastati, keda, kui

Sa läksid mult...

*Kord melankoolsel sügispäeval
Sa tulid mul...
Ja vaade oli nagu sügispäikesel —
Nii kurblik sul.*

*Armastin su kurbi sarsilmi,
Mis õrnust täis...
Kuis peale nende tühi —
Kõik väärtusetu näis...*

*Ma vaikne unistaja, nukker
[olin.]*

*Ja sina ka.
Sest lahkuma ju varsti pidid —
Mu armsam sa.*

*Kas armastid sa nukrust,
[sügisel.]*

*Mis hoovas meist?!
Sa jumaldid mu hinge igavat? —
Ei aru saa ma sest.*

*Siis läksid mult sa pimedusse,
Õhe kadusid...
Ning peitis udu sügisene —
Me nuttu, valusid...*

*Nii kadusid sa tormavasse õhe —
Sa lemmik mu...
Vaid jäi sust särav mälestus ja
[valu.]*

*Nii sügav, võrratu...
Aug. Peips.*

selleks võimalusi leidus, piiluti salaja põnevusega ja kellaga paremal juhul vahete-vahel aeti isegi paar sõna juttu või saates koguni „pruudi“ koju, oldi sellest ikka oma tubli pool meetert eemal. Midagi tõsisemat sel ajal loomulikult veel ei juhtunud.

Ent 14 aasta vanusena, leidsin juba „peigmehe“, kes ei piirdunud süütu jutlemise ja koosaatmisega, vaid kippus kaugemale... See oli 15. aastane lihtne lukusepa õpi-poiss kõrvalmajast, kes eneses nägi, nagu see selliste poiste juures tavaline, suurt südame mure ja elumeest. Esimesel kahel õhtul, kus olime kodutänaval sõitnud kelguga, saatis temagi minu vaikselt ja viisakalt koduvärvani. Aga juba kolmandal õhtul tahtis ta mind suudelda. Ja nii kordus see nüüd alati, olgugi, et kõik sellised katsed tagasi tõrjusin.

Ent poiss ei suutnud hüljata oma soovi ja ühel õhtul, kui olin eriti ülimeelelikus tujus, lasingi teda ennast suudelda vaid selleks, et tunda milline on see nii palju kiidetud suudlus... Ei või öelda, et mulle tollest esimesest suudlusest oleksid jäänud head mälestused. Ei mõistnud vanemaid inimesi, kes suudlevad ikka ja jälle, öeldes, et see on hea, magus, uimastav... Mulle ei pakkunud ta midagi: oli koguni vastik!... Nii uaine, mäge „läila!...“

Kuid siiski lasin suudelda ennast nüüdsest alates tihti. Tahtsin juba sõbrannade ees hoobelda ja neid ületada oma mees-tuttavate rohkusega, mis omane igale noorele tütarlapsele. Olin kuulnud, et poistele meeldib see tüdruk, kes ennast suudelda laseb, ja nad seda oma silmist ei lase. Ja selleks, et poiste poolehoidu võita, lasin ennast neist suudelda igauhte, kes aga seda tahtis. Sellepärast polnud mul puudust ka omaealistest „austajatest“, millep. tundsin headmeelt ja olin sõbrannade ees uhke. Nüüd aga mõtlen, et võisin teistele paista kui emane koer, kellele isased karjakaupa järele jooksevad.

Vanemad ei pööranud sellele

mingisugust erilist tähelepanu. Nende teades ajasin ju poistega ainult juttu vähe. Ohtuti ma väljas veel ei hulkunud, olles kella kaheksa ajal ikka toas. Poisid, tõsi küll, kutsusid mind mõnigikord kohtama või kinnu, kuid kõik sellised kutsed lükkasin alati tagasi, kuna vanemad mind kodutänavalt kaugemale ei lubanud. Ja valetada nõnda, nagu hiljem, ma siis veel ei osanud. See tuli alles hiljem, tänu aastavõrra vanemale täditütrele Alicele, kellega koos aasta hiljem astusime teele, mis meid mõlemaid kuristikku viis.

Edvistasin kodutänaval ja koolis edasi poistega ega läinud siiski veel liig kaugemale. Sõbrannadega olles harutasime aga asju, mildest avalikult ei räägita... Ervisime oma noorusele vaatamata neist asjust võrdlemisi põhjalikud teadmised, tänu sõbrannade vanematele õdedele, kes nooremategi vahete-vahel ühte-teist rääkisid.

Pidasime päevaraamatuid, kuhu märkisime ainult lookesi, mis seotud poistega ja võistlesime omavahel saadud — suudluste rohkusega!...

Mind, mäletan, oli kahe esimese kuu jooksul suudelnud 18 poissi, millega nelja sõbranna hulgas evisin teise koha. Esikohal oli mu lapseõlve mänguseltsiline Linda 22 poisiga, kuigi ta esimese suudluse sai nädal aega hiljem kui mina.

Muidugi muud peale suudluste veel ei olnud, kuigi poistele neist üksinda näis olevat vähe... Ent siiski suutsime hoida ennast veel puhtatena ja hoida ennast puhamast sakramendist — uue elu sünnitamise sakramendist...

Aga kui kauaks?!

(Järgneb.)

Järgmises lehes jutustab tänase kirjutuse autor, kuidas:

Vanemad võrgutajad kerivad esile. Tants, peod ja viin segavad meeli. Kuidas petetakse vanemaid. Kiisatus ja võrgutaja võidab.

Iludus ja lihtsus.

Juba vanast ajast on ehtimine püüdatud komme. Ka kõige madalamal astmel olevad inimesed armastavad endid ehtida, kuigi nende ehtekandmise viisid väga maitseta, lihtsad ja sagedasti õige inetud on, nagu rõngaste ninas kandmine jne. Aga see kõik tõendab, et ka ehtimine on elutarvidus, mis täitmist nõuab.

Ja kes tahakski ehtimise vastu vaielda! Elu on juba isegi küllalt hall ja tume. Meie otsime siin vaheldust ja meelelahutust. Ei tahaks keegi peole heameelega igapäevases ülikonnas ilmuda, kuigi see selleks vast veel küllalt puhas oleks.

Peol tahame meie kõik oma igapäevast hallust unustada, tahame

kord südamest rõõmsad olla, ja sellepärast — ära kõik, mis meile seda võiks meelde tuletada, mille eest põgeneda tahame.

Aga meie ei ehi mitte ainult iseendid, vaid ka oma eluruume. Ohtul töölt koju tulles mõjub meie väsinud vaimule kehaliste kosutuste kõrval karastavalt ja meeltlendavalt mugav ruum, milles viibime. Külma ja elutu on aga tuba, kus ühtegi lille, ühtegi pilti ega midagi muud peale kehaliste tarviduste täitmisabinõude ei ole. Sarnane ruum mõjub külmalt ja rusuvalt meie vaimule.

Sellepärast ongi meil kombeks kujunenud oma eluruume ehtida.

Mõnikord võib aga ehtimishimu ka haiguseks või kireks muutuda,

Kafetsused.

*Mul kahju kõigest mööduvast:
on kahju õnnest, kahju valust;
on kahju põuest palavast,
mis jaheneb, ja väsinud jalust...
Nii kahju, hardun et.*

*Mul kahju kõigest, mis on teht,
ja sellestki, mis tegemata:
ehk halvasti teen, — märit leht —
jääb eluraamat kroonimata...
Ja asjatu kõik töö.*

*Mul kahju vaikind lauludest
ja närtsimisest sügisest;
on kahju tummund haudadest
ning üksijäänud sõbrast, lehest,
kel elu — leinaöö...*

*Mul kahju tõest, et kord kaon,
kuis kadunud on paljud enne:
all kalmu kõdunen ja laon,
muld mustav peidab valu, õnne —
mis elusepitsend.*

Ervin Uibo.

nagu seda muudegi elunõuete täitmisel märkasime, nõnda et selle all perekonna tervislikud kui ka ainelised olud kannatavad.

Iseäranis palju patustavad sel alal naisterahvad — eriti need naisterahvad, keda sellekohane kasvatus ja haridus millegi muu jaoks mõistust ega tahtmist pole lasknud omandada, — selllega ise oma ja perekondade tervise, kui ka aineliste tulude vastu. Ja seda mitte ükski kitsaste ning väikeste siidkingade ja pariisimoeliste toaletide kandmisega, vaid ka oma eluruumide ülel igse ehtimisega.

Vaja ainult korraldada pilku heita mõnesse salongi, et näha, milline vaimulaps selle elanik on. Kui halba muljet meile avaldab ruum, mis mitmesuguste mööblitega täidetud, ja kus suurel hulgal iluasju kokku kuhjatud. Seal ei leia silm rahuliku paika puhkamiseks, sest pead iga liigutuse juures hirmuga hoidma, et mitte mõnd iluasja või ehtekest maha tõugata.

Paljud ei aimagi, milline mõnusus meile ruumidest vastu hoo- vab, kus sarnased üleardused asjakesed, kujukesed, vaasikesed ning tolmukogujad vaibad puuduvad, kus mitmesugused ja mitmekordsed aknaeesriided päikese kiirte sissetungimist takistavad.

Nii peaksime siis enam praktilisemalt, kui ka ilutundelisemalt asjale suhtuma ning ehtimises rohkem lihtsust nõudma, sest iludus on lihtsusega lähedases ühenduses.

Ühesugune raske on: tühjen- dada merd, mõõta igavikku ja täita südant rahuldusega.

Mis elus tihtilugu kordub, on kahtlematu mitteheadus.

Rist oli raiutud elupuust pä- rast seda, kui inimene äratund- mise vilja oli maitsnud.

Meie otsime terve eluea, mida me ei leia, ja leiame seda, mida ialgi otsinud pole. Esimene on õnn, teine — surm.

Ära vea selle peale kihla, et tahad tähti taevast maha tuua, ehk riukat naist vaigistada, sest niihästi üks kui teine on võimatu.

Saatuse näpunäide.

Rommy kohtas Irenet igal hommikul tööle minnes ühel ja samal ajal ning ühel ja samal kohal. Rommi töttas ärisse. Irene aga ruttas büroosse, kus ta oli kirjutajannaks. Kuu möödudes mõtles Rommy tervitada Irenet, kes teda nähes alati kavalalt naeratas. Ent ei julgenud seda teha siiski. Kahe kuu möödudes mattis Irene maha kõik lootused, mida temal Rommy oli äratanud.

Ent kolmandal kuul, ühel hommikul, kui Irene taas Rommyt möödus, leidis Rommy tänavalt võtme. Tema võttis selle ülesse, pani tasku ja mõtles:

„Võib olla on too selle veetleva neiu võti, võib olla kaotas tema ehk selle... Minu kohus on seda homme hommikul neiukselt küsida.“

Järgmisel hommikul kui nad üksteist jälle kohtasid, jäi Rommy Irene ette seisma, kergitas viisakalt kübarat ja lausus:

„Vabandust, on see teie võti? Eile, kui minust möödusite, leidsin selle tänavalt.“

Irene vaatas Rommyle rõõmsalt silmi, naeratas kelmikalt ja vastas: „Jah, see on tõesti minu võti. Kaotasin selle eile. Kui ilus teist, et võtme mulle tagasi annate. See on ju nii paha, kui võti ära kaob.“

Rommy andis võtme Irenele. See tänas, naeratas ja mõlemad läksid jälle edasi, Rommy ärisse, Irene aga büroosse.

Kui möödus jälle kaks kuud, olid nemad kihlatud. Irene oli seda nõnda tahtnud.

Ühel õhtul, kui nad kahekesi samal tänaval jalutasid, kus nad üksteist esimest korda kohtasid, lausus Rommy:

„Mõtles, Irene, milline õnn, et ma siit sinu võtme leidsin. Muidu, kallis, poleks ma sinuga tutvunud kunagi. Usun, musike, et see oli saatuse näpunäide.“

„Aga muidugi oli see seda.“ vastas Irene hellunult. „Ent kõige kummalisem oli see...“

„Mis asi?“

„Et see võti minu oma ei olnudki!“

Armastuse sõidul.

Lendleb särav-sõmerlist lund.

On õhtu.

Tähed on süttind. Maa uinub.

Järvepind — jääne, õhetab kuu kollases herguses... õhetab, kui neitsike mu kõrval. —

Meie uisutame.

Meie keerlev matk ei randa eales: järv on avar ja rannatu, kui laul igavikust...

Meiegi rinda on asunud igavik — armastuse ja õnne rannatuses...

— Edasi tormleme neitsike? —

— Edasi peiuke, edasi! —

Möödub õhtu ja öö; saabub hommik ja päev. Meie aga sõidame. Noored jalad ei tuigu väsinuna, vastsed südamed ei lakka mühisemast...

Muutub minevikuks olevik, — vaid lüke korraks!... Ent tulevikku ei too uut melle ajas, milles sulatasime viivuks, kui valasime Igavese Uue-aasta õnne...

Nüüd oleme vabastund ajast ja ruumist, — oleme vabad, kuni seotuna üksteise küljes nägematu kuldketiga — armastuse ketiga...

Las mööduvad kevaded ja sügised — meie oi ela neist! Las sirutavad inimkäed pilve ja päikese poole, — meie põld ei vaja pilve ega päikese õnnistust!

Meie tahame palvetada ainult Igatsuse poole, et me hinged ei naaseks kuhugile; et me armastuse teed siirduksid kaugemale kui igavik, tühjus ja uni!..

ERVIN UIBO.

Lahutuskojast.

Möödunud laupäeval oli lahutuskohta ilmunud 19 paarikese, kes arvasid, et senisest kooselust aial. Aga lahutati ainult järgmised viis paari:

Rosalie ja Hans Jürgenson'id, kellele ühine õnn naeratas juba peaaegu 25 aastat tagasi, nimelt 10. detsembril 1906. a.

Ailiine ja Johannes Pesta'd, kelle teed jooksid ühte ka väga pikka aega tagasi, nimelt aasta kaheksateistkümnelt eest.

Leontine ja August Neuberger'id pööravad ka nüüd üksteisele seljad, olgugi, et seda kunagi uskuda oli otse võimatu.

Elfriede ja Arnold Reinold astuvad ka sama rada, kuigi elu üks-

teiseta tundus kunagi varem mõtetuna.

Ei ole paremat pidu Aleksandra ja Anatoli Tsurilovitš'elgi, kes leidsid üksteist aastat kolmest tagasi.

Otsustamata jäid järgmiste paaride lahutusajad:

Helga ja Kurt Stein, Ellsabeth ja August Jürgenson, Niina ja Richard Neide, Valfrieda ja Nikolai Künkammees, Salme ja Eduard Hendrikson, Juuli ja Jüri Selistemägi, Anna ja Rudolf Kipper, Leenu ja Mihkel Koppemann, Melanie ja Andrei Sosnitski, Leena ja Johannes Kastan, Anna ja Karl Köön, Leonide ja Jakob Paraprits, Benita ja Friedrich Viips ning Ljuba ja Anton Selberg.

Ajalugu annab noortele vanade mõistuse.

Kes armastusest äri teeb, ajab harva seda äri armastusega.

Hästi elada — tähendab, olla saatusele abiks. Saatuse oleneb juhustest; peame siis elus enesele häid juhuseid looma.

Vastutav toimetaja ja väljaandja
A. Jürisson.

Õiguse kaalukojast.

Kes valetab?

Harku poissi Arnold Semiskari süüdistatakse peksmises, söimamises ja mõnes teises sellises asjas. Süüdistajaks on sama valla taluperenaine Marie Kuuseoks.

Poiss ise aga ennast süüdi ei tunnista. Tema polla sel päeval, mil peksmine pidi sündima, üldse kodu viibinud, vaid linnas olnud. Kaebuse olla Marie Kuuseoks esitanud vaid kiusupärast. Varem olla ta Arnold Semiskari süüdistanud varguses ja kohtu koridoris söimanud, millepärast naist karistati kuise vangistusega. Kaebus olla vaid kiusuks ja kättemaksuks.

Ent Marie Kuuseoks räägib teistsugust juttu. 3. novembri hommikul möödunud aastal põllule minnes on temale tee vastu tulnud Arnold Semiskar. Poiss polla austanud sugugi vanemat naist, vaid hakanud kohe söimama, lubanud nii ära tappa, et Kuuseoksast midagi järele ei jää, loopinud kividega ja ähvardanud isegi kaikaga, nii nagu pesuehtne huligan.

Kõike seda tõendab kindlal sõnal ka Marie Kuuseoks teenija Olga Mäele, kes perenaisega koos põllule läks.

Kohtunik Kahu, kelle juures asi arutusel, silmitses Arnold Semiskari juba tõsiselt, kuna selle süü kõigiti

kindel näib olevat. Ent üllatuse valmistavad Arnold Semiskari tunnistajad Johannes Puubusch, Herman Mölder, Leonid Kaev ja Gustav Kurrik, kõik sellised poisikesed kui kaebalune ise.

Kõik poisid tõendavad kindlalt, et Arnold Semiskar 3. novembril, peksmisepäeval viibis Tallinnas Leonid Kaevi juures V. Juhkentali tänaval. Kuidas poisid teadvad, et Arnold Semiskar linnas viibis just 3. novembril, seda nemad seletada ei oska, kuid jäävad nagu kokkuräägitult selle päeva juurde kindlaks.

Asi on imelik. Üks pool sunnib kindlasti valetama oma tunnistajaid. Ent kumb? Et seda teada saada lükkatakse asja arutamine edasi uute tunnistajate ülekuulamiseks.

Siis näeb kas teenija püüab valeda päästa perenaist või sõbrad sõpra.

Aastate pikkune vangirood, mis ootab valetunnistajaid, tabab siis kindlasti poisse või teenijat. Ja siis peab ka aastateks vanglamüüride vahele astuma kas Arnold Semiskar või Marie Kuuseoks valetunnistamisele ahvatlemise eest. Sest küllap poolte kaitsjad, advokaadid A. Idel ja V. Jürmann mõistavad juba tõe päeva-valgele tuua.

Mõndasugust.

Mida inimesed kardavad.

Keegi tähtis hingeteadlane andis kord selle pealkirja all raamatu välja. Seks otstarbeks oli ta 2000 inimeselt järele pärinud ja nendega katseid teinud, kusjuures leitud, et naisterahvad kõige rohkem müristamist kardavad. Teises järgus on need, kellel lapselik kartus roomajate vastu. Umbes 20 prots. 2000 inimesest kartsid pimedust, ja 12 prots. tundsid hirmu suurest tuulest ja pahast ilmast. Naisterahvatele tegid palju hirmu roidid ja hired, meestele aga putukad. 8 prots. on avalikult üles tunnistanud, et nad kuud kardavad, 60 prots., suuremalt osalt mehed, seletasid, et miski asi neile nii suurt hirmu ei tee, kui nutja laps.

Iseenese äravõitmine.

Kord pidas õpetaja Iseenese äravõitmise üle huvitava jutluse. Kaks kolm päevapäeva järjestikku peatas ta ühe ja sama teemi juures, kuid nii huvitavalt, et kirik alati rahvast täis oli. Veel kord tahtis ta selle üle rääkida ja siis lõpetada.

Murruna ootas rahvas suures kirikus õpetaja tulekut, aga õpetaja jäi tulemata. Pikk ootamine tegi rahva kärsituks. Viimaks ilmus kõster ja teatas:

„Õpetaja härra ei või täna mitte Iseenese äravõitmise üle jutlust pidada, sest temal on hambavalu.“

Koka äpardus.

Marshal Turenne seisid ühel palaval suvisel päeval valges öökuues eestoa akna juures, värsket õhku hingates. Üks tema teenritest tuli tuppa ja pidas marshali vormiriides majakokaks, kelle suur sõber ta ise oli. Ta astus tasa marschali selja taha ja andis talle meheliku matsu kõige pehema koha peale. Kui väik pööras ennast marshal ümber ja teener ehmatas, oma härrat ära tundes, kas või surnuks. Ta langes marshali ette põlvili ja ütles: „Aulik härra, andke andeks, sest mina arvasin Teid koka olevat.“ „Ei“, vastas Turenne, löödud kohta hõõrudes, „kui see ka kokk oleks olnud, siiski ei oleks sa pidanud nõnda ülearu kõvasti virutama.“

Esimene mehaaniline jalatööde kiirparandustööstus

„Kiirkäik“

Tallinn, Raekoja pl. 18

Sissekäik Vanaturu kaelast Nr. 3. II-sel korral.
(End. „ESTOMUUSIKA“ ruumides)

Parandab

kiirelt ja korralikult ja hea materjaliga igasuguseid nahk- ja kummijalanõusid, nagu: kummitaldadega saapaid, kalosse j.n.e.

Eriti värvitakse

igasuguseid nahk- ja kummi-jalanõusid, eraldi selleks sissdseatud aparadi abil kõige uuema leiduste värvidega, mis ei murdu, ei pleegi ega karda vett.

Ootetööd mõne minuti jooksul.